

6112 SAYILI KANUN İLE İNTERNET ORTAMINDAN YAYINLARA UYGULANACAK ERİŞİM ENGELLEME KARARLARINDA RTÜK YETKİSİNİN KAPSAMI

Law No. 6112 and the Scope of RtüK's Authority in Access Blocking Decisions to be Applied to Broadcasts from the Internet Environment

Rümeysa ALUÇ DEMİREL*

Öz

Günümüzde internet bağlantısının olduğu her alanda radyo, televizyon veya isteğe bağlı yayın hizmetine ulaşmak mümkün hale gelmiştir. Böylece geleneksel anlamda televizyon izleme veya radyo dinleme alışkanlıklarında internet teknolojisinin gelişimiyle farklı yayıncılık anlayışlarının ortaya çıktığı ifade edilmelidir. Geleneksel medyanın internet ortamından sunulabilir hale gelmesi toplumları ekonomik, ticari, kültürel ve sosyolojik açıdan etkilemiştir. İnternet ortamından yayıncılık son olarak hukuk zemininde ele alınmıştır. Görsel-işitsel hizmetleri kapsamına alan 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında ("6112 sayılı Kanun")Kanun'da yapılan bazı

---

* Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Bilişim ve Teknoloji Hukuku Doktora Programı öğrencisi, RTÜK Üst Kurul Uzmanı, rumeysaalucdemirel@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7948-1588.

Makale Gönderim Tarihi/Received: 23.02.2023

Makale Kabul Tarihi/Accepted: 22.06.2023

Atıf/Citation: Aluç Demirel, Rümeysa. "6112 Sayılı Kanun ile İnternet Ortamından Yayınlar Uygulanacak Erişim Engelleme Kararlarında RTÜK Yetkisinin Kapsamı." *Bilişim Hukuku Dergisi* 5, no. 1 (2023): 75-125.

değişiklikler ile Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna ("RTÜK") yeni düzenleyici ve denetleyici görevler tanınmıştır. 2018 yılında kabul edilen 6112 sayılı Kanun'un 29/A yasa hükmü ile birlikte internet ortamından radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın denetim ve düzenleme kapsamına dahil edilmiştir. Bahsi geçen madde hükmünde internet ortamından yayın gerçekleştirmek isteyen medya hizmet sağlayıcı ve platform işletmecisine yönelik erişim engelleme, içerikten çıkarma, yayın durdurma ve para cezası gibi hükümler ihtiva etmektedir. Erişim engelleme yaptırımının önemi ele alındığında söz konusu kararın nasıl, ne şekilde, hangi durumlarda ve kimlere karşı uygulanacağına sınırlarının doğru tespit edilmesi gerekmektedir. Çalışmada erişim engelleme kararlarının hangi yayın kuruluşlarına, hangi durumlarda verilebileceği, söz konusu kararın kimler tarafından doğrudan uygulanır olabileceği üzerinde durulacaktır. Ayrıca çalışmada internet ortamından yayıncılık hususunda yetkisi bulunan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ("BTK") ve RTÜK arasındaki yetkiler tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: 6112 Sayılı Kanun, Erişim Engelleme, İnternet Ortamından Yayın, Yayın Lisansı, Yayın İletim Yetkisi

Abstract

It has become possible to reach broadcasting services connected to television or television in every area where internet broadcasts are available on the Internet. Thus, it should be stated that different broadcasting approaches will emerge with the operation of internet technology in traditionally television watching or radio listening cables. The economic, commercial, cultural and cultural uses of the traditional media have affected the societies that have become available on the internet. Publishing on the Internet is finally discussed on the basis of law. RTÜK, which is responsible for regulating audio-visual services, is making some changes in Law No. 6112 by discarding legal information. With the 29/A law provision adopted in 2018,

broadcasting from the internet to radio, television and television has been included in the scope of control and regulation. The provisions of the aforementioned article condemn the media service provider and platform operator who want to broadcast on the internet, such as blocking access, removing content, stopping broadcasting and fines. It is necessary to accurately determine the limits of how, in what way, against which points and against whom the said decision will be applied. Although there are results for the organizations that broadcast on the internet by RTÜK, there is no precedent decision put forward by the final judicial organs. In the study, it will be focused on which broadcast media and which limits can be given to blocking decisions, and by whom the decision is directly applied. In addition, the powers between BTK and RTÜK in the broadcasting units on the internet will be discussed.

Keywords: Law No. 6112, Access Blocking, Broadcast from the Internet, Broadcast License, Broadcast Transmission Authority

GİRİŞ

İnternet teknolojisi görsel-işitsel yayın hizmeti sunacak veya söz konusu yayınları iletecek kişi veya kuruluşlara yayın hizmetlerini internet ortamından sunabilme ve iletebilme imkânı getirmiştir. Görsel-işitsel yayıncılık hizmetinin medya sektöründeki varlığı hizmetin internet ortamından sunumuyla daha ciddi boyutlara varmıştır. Dolayısıyla internet ortamından yayıncılık bireyler arasında kullanımı ve popülerliği günden güne artan hizmetlerden biri haline gelmiştir.¹

---

¹ Samet Can Kocagür, "Türkiye'deki Dijital Platformlar Ve Değişen İçerik Biçimi: Tek Sezonluk Diziler". *Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Dergisi* 20, (2022) 70-91, 72.

Kanun koyucunun yasal düzenlemelerde güncel eklemeler yapmasındaki saikin sosyal, ekonomik, kültürel veya hukuksal gerekçeleri olduğu ifade edilebilir. İnternet ortamından yayıncılığın görsel-ışitsel medyayı, izleyici ve dinleyiciyi etkilemesi, bu alanda yeni bir pazarın oluşması bu alanda güncel düzenleme ihtiyacını doğurmuştur. Bu gerekçelerle 27 Mart 2018 tarihli 30373 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 82'nci maddesiyle² 6112 sayılı Kanun'a "Yayın hizmetlerinin internet ortamından sunumu" başlıklı 29/A maddesinin eklenmesine karar verilmiştir. Akabinde maddenin ayrıntılarını içeren 1 Ağustos 2019 tarihli ve 30894 sayılı Resmî Gazete ile Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik yürürlüğe girmiştir. Mevzuat internet ortamından gerçekleştirecek yayınları iletebilmeleri için platform işletmecilerinin internet ortamından yayın iletim yetkisi, internet ortamından yayın sunmak isteyen medya hizmet sağlayıcıların internet ortamından yayın lisansı almasını zorunlu kılmaktadır. Aynı zamanda düzenlemeyle yerli ve yabancı sektör temsilcilerinin Türkiye'de münhasıran medya alanında anonim veya limited şirket kurarak Türkiye'de yerleşik olmaları amaçlanmaktadır.

İnternet ortamından yayın iletmek veya yayın sunmak isteyen kuruluşların gereken işlemleri yapmamaları halinde karşılaşacakları erişim engelleme ve içerikten çıkarma kararları 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesinde hüküm altına alınmaktadır. İnternet ortamından yayın lisansı veya yayın iletim yetkisi bulunmayan veya çeşitli sebeplerle yetkiyi kaybetmiş bulunan kişilerin internetten yayın yaptıklarının

---

² Madde hükmü 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanuna 29 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 29/A maddesine "Yayın hizmetlerinin internet ortamından sunumu" başlıklı madde hükmünün eklenmesini düzenlemektedir.

re'sen veya şikâyet üzerine tespiti hâlinde RTÜK, sulh ceza hâkimliğinden yayına yönelik içerikten çıkarma veya erişimin engellenmesi kararı verilmesini talep etmektedir. Sulh ceza hâkimi talebi 24 saat içinde karara bağlamaktadır. Karar, gereği yapılmak üzere BTK'ya gönderilmektedir. Burada RTÜK'ün yetkisi söz konusu hukuka veya kanuna aykırı yayına yönelik yapılacak talepten öteye gitmemektedir. Doktrinde, erişim engelleme kararlarının yayın içeriklerine yönelik uygulanacağı fikri ileri sürülse de RTÜK tarafından verilen erişim engelleme kararlarının kapsamı sadece gereken belgeler alınmadan yayın hizmeti sunulmasına ilişkindir. Aynı şekilde yargı kararlarında da mahkemelerin 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'daki ("5651 sayılı Kanun") internet yayıncılığına ilişkin denetimiyle RTÜK'ün erişim engelleme talep etme denetiminin benzer olduğu yönünde bir kanı bulunmaktadır. Mahkemeler internet ortamındaki görsel-işitsel bir yayının içeriğine yönelik RTÜK'ün erişim engelleme kararı alması gerektiği yönünde kararlara imza atmaktadır. Fakat RTÜK'ün doğrudan erişim engelleme yetkisi olmadığı gibi lisansı veya internet ortamından yayın iletim yetkisi bulunan bir kuruluşa karşı da erişim engelleme talep hakkı bulunmamaktadır.

RTÜK, internet ortamından yayın lisansı olmayan bir kuruluşa yönelik içerik denetimi yaparak akabinde içeriğe ilişkin erişim engelleme talebinde bulunmamaktadır. Yayın içeriklerine ilişkin yapılacak denetim, kuruluşların internet ortamından yayın lisansı veya yayın iletim yetkisi almalarının akabindeki uygulamaya ilişkindir. Çalışmada 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesiyle RTÜK'e verilen erişim engelleme talep yetkisinin ayrıntılarından ve yetkinin kapsamından bahsedilecektir. Konuyla ilgili olarak doktrin görüşleri, mahkeme kararları ele alınacaktır. Son olarak Avrupa Parlamentosu'nun RTÜK tarafından bazı kuruluşlara ilişkin

verdiği erişim engelleme kararını konu alan “2022 Türkiye Raporu” ele anılarak çalışma sonlandırılacaktır.

I. İNTERNET ORTAMINDAN YAYINCILIĞIN TÜRK MEVZUATINDA DÜZENLENMESİ

Dijital teknolojinin gelişimi geleneksel medyayı da etkilemiştir. Son zamanlarda geleneksel anlamda radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin yayın iletim ortamlarının da farklılaşmasıyla izleyici ve dinleyici alışkanlıklarında değişiklikler meydana getirdiği görülmektedir.³ İnternet kullanımındaki artış izleme ve dinleme tekniklerinin yer aldığı mecraları da etkilemektedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2022 yılı itibariyle yayınladığı rapora göre 16-74 yaş aralığında Türkiye'de internet kullanım oranı %85 olarak tespit edilmiştir. En fazla abonelik ve satın alma işleminin gerçekleştiği dijital içeriklerin başında ise %26,4 ile film ve dizi

---

³ Barış Kılınc, Elif Pınar Kılınc, “Yeni medya ortamında çocuk birey yeni iletişim teknolojileri ve medya pedagojisinin önemi.”, *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi* 22, (2014), <https://doi.org/10.31123/akil.441825>, 11; Ümit Sarı, Halil Türker, “Dijital platform kullanıcılarının izleme alışkanlıklarına yönelik bir araştırma: Netflix örneği.” *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 21 (1), (2021), <https://doi.org/10.18037/ausbd.902558>, 61; Alper Altunay, “Geleneksel medyadan yeni medyaya: Görüntü yüzeyi.” *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 27, (2012), 41; Bilişim dünyasında yaşanan değişiklikler bazı görüşler tarafından “bilişim devrimi” olarak tanımlanmaktadır. Detaylı bilgi için bkz.: Alp Öztekin, “Teori ve uygulamada Türk internet hukuku.”, (Ankara: Seçkin Yayınevi), 2021,92; Bahaddin Alaca, “Ülkemizde Bilişim Suçları ve İnternetin Suça Etkisi (Antropolojik Ve Hukuki Boyutları İle)” (Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2008); Dijital teknolojilerin görsel-işitsel yayıncılıktaki alışkanlıklarda meydana getirdiği en büyük değişiklik bing-watching tekniği olarak ifade edilmektedir. Bing-watching, bir içeriğin birden fazla kez aynı anda, istenilen zamanda ve istenildiği kadar izlenmesiyle ortaya çıkan “Aşırı İzleme” halidir. Detaylı bilgi için bkz.: Berk Çaycı, “Aşırı İzlemeyle Değişen Dizi İzleme Biçimlerinin İzleyiciler Üzerindeki Etkileri”, *Turkish Online Journal of Design Art and Communicati* 11 (2), (2021), 406.

izleme platformları gelmektedir.⁴ Bu etkinin farkında olan kuruluşlar ise geleneksel yayın içeriklerini internet ortamından sunmaya yönelmişlerdir.

Egemen güç, kendi toprakları içinde hizmet veren kurum ve kuruluşlara yönelik hukuk kuralları koyabilen, denetim ve düzenleme yetkisini bu kurallar çerçevesinde yerine getiren devlettir.⁵ İnternetin dinamik görünümü bu alanın hukuk kurallarıyla düzenleme altına alınmasını zorlaştırırsa da söz konusu mecranın egemen güç tarafından düzenlenemeyeceği düşünülmemelidir. Bu açıdan geleneksel medyanın internetin ve yeni medyanın etkisiyle ortaya çıkmış yeni hizmet alanlarının hukuk zemininde denetim ve düzenleme altına alınması gerekmektedir.⁶

Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini gerçekleştirmek için hareket eden gerçek ve tüzel kişilerin mali, idari ve teknik yükümlülükleri 6112 sayılı Kanun'da ortaya koyulmaktadır. Ayrıca Kanun, RTÜK'e medya alanındaki gelişmelere uygun adımlar atma, güncel gelişmeleri takip ederek gereken hukuki düzenlemeleri yerine getirme yetkisi

---

⁴ TÜİK, Yayın Tarihi: 26 Ağustos 2022, Sayı: 45587, "Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması, 2022", [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanim-Arastirmasi-2022-45587](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastirmasi-2022-45587).

⁵ Mehmet Özdoğan, Türk anayasalarında egemenlik anlayışının dönüşümü. (Ankara: SAGE Matbaacılık, 2019), 27, 173.

⁶ Ahmet Yavuz Uşaklıoğlu, Dijital Hukuk. (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2021), 100; Hasan Oymak, "7253 sayılı "İnternet ortamında yapılan yayınların düzenlenmesi ve bu yayınlar yoluyla işlenen suçlarla mücadele edilmesi hakkında kanunda değişiklik yapılmasına dair Kanun"un getirdikleri," *Yeni Medya Dergisi* 9, (2020), 137; Binali Doğan, "Basın yayın girişimlerinde amaç, kamu yararı ve yasal düzenlemeler gereğinin irdelenmesi üzerine." *Öneri Dergisi*, 4 (15), (2001), <https://doi.org/10.19145/gumuscomm.283117>.

vermektedir. Görsel-işitsel medyada internet ortamından yayıncılık anlamında iki hukuki metine ulaşılmaktadır.

Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayınların internet ortamındaki yoğunlukları günden güne artmaktadır. Söz konusu yoğunluk somut uyuşmazlıkları, yerli ve yabancı sektör temsilcileri arasındaki adaletin sağlanmasını gündeme getirmiştir. 2018 tarihli 30373 sayılı Kanun'un 82'nci maddesiyle 6112 sayılı Kanun'a "Yayın hizmetlerinin internet ortamından sunumu" başlıklı 29/A maddesi eklenmiştir. Maddenin yapılma gerekçesi bilişim ve internet teknolojilerinin gelişmesi sonucu yayıncılık alanında meydana gelen yoğun değişim olarak açıklanmaktadır.⁷ Yeni düzenleme ile RTÜK'e yayın hizmet tekniği fark etmeksizin internet ortamından sunulan görsel-işitsel yayıncılık hizmet sahasını regüle etme görevi verilmektedir.

Kanun'un 29/A maddesi bireysel iletişimleri, görsel-işitsel yayıncılığa özgülenmemiş platformları ve söz konusu yayıncılığa sadece yer sağlayan kişileri düzenlemeden muaf tutmaktadır.⁸ Kanun maddesinin ilk fıkrası, RTÜK'ten daha önce yayın lisansı, geçici yayın hakkı almış olan kuruluşların var olan lisansları ile internet ortamında da yayın yapabileceğini

---

⁷ "Bilişim sektöründe meydana gelen teknolojik gelişmeler ile genişband internet hizmetlerinin kullanımının yaygınlaşması nedeniyle, radyo ve televizyon yayınları internet ortamına yönelmeye başlamıştır. İnternet ortamından yayınlanmak üzere, özel içerikler de sıklıkla üretilir olmuştur. Karasal, uydu ve kablo ortamından lisanslı olarak yayın yapan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar yayınlarını aynı zamanda internet üzerinden de sunmaya başlamışlardır." (TBMM, Mevzuat Bilgi Sistemi, 82'nci Madde Taslak Gerekçesi 1'inci fıkra, https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/kanunmaddeleri?pkanunlarn_o=223534&pkanunnumarasi=7103.)

⁸ Olgun Değirmenci, "Netflix'in Sonu mu? Düzenleme- Sansür Sarkacında 'Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik Taslağı'", *Terazi Hukuk Dergisi* 14 (149), 112.

düzenlemektedir.⁹ Aynı fıkra hükmü daha önce yayın lisansı, geçici yayın hakkı veya yayın iletim yetkisi olmayan ve sadece internet ortamından yayın sunmak isteyen kuruluşların RTÜK'e başvurmalarını zorunlu tutmaktadır. Maddenin devamında ise internet ortamından yayıncılık anlamında lisans, hak veya iletim yetkilerini almak için işlem gerçekleştirmeyen kuruluşlara yönelik uygulanacak erişim engelleme veya içerikten çıkarma kararları hüküm altına alınmaktadır.¹⁰

Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayınların internet ortamından sunumu ile birlikte bazı yeni kavramlar, yeni teknikler, yeni sorumluluk ve yetkiler ortaya çıkmıştır. Görsel-ışitsel yayıncılık hizmetlerinin internet ortamından sunumundaki ayrıntıların tespit edilmesi için Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik ("Yönetmelik") ile ele alınmıştır. Bahsi geçen Yönetmelik'in İkinci Bölümü, medya hizmet sağlayıcıların ve internet yayın platform işletmecilerinin almaları gereken yayın lisans ve internet ortamından yayın iletim yetkisini düzenlemektedir. Yönetmelik'in özellikle "İnternet ortamından yayın lisansı almadan yapılan yayın hizmetleri" başlıklı 10'ncu ve "İnternet ortamından yayın iletim yetkisi almadan yapılan yayın hizmetleri" başlıklı 11'nci maddeleri ise internet

---

⁹ Madde gerekçesi incelendiğinde internet ortamından yayın sunmak için bildirim yapması gereken kuruluşların ilave külfete girmek zorunda olmadan yayınlarını internet ortamından sunabilecekleri ifade edilmektedir. (TBMM, Mevzuat Bilgi Sistemi, 82'nci Madde Taslak Gerekçesi 3'üncü fıkra) 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesi incelendiğinde bildirim imkanının sadece medya hizmet sağlayıcı için olduğu görülmektedir. Diğer bir anlatımla internet yayın platform işletmecilerinin sadece bildirim yapmaları yeterli değildir. İnternet yayın platform işletmecileri mutlaka internet yayın iletim yetkisi almak zorundadır.

¹⁰ Çalışmanın kapsamı erişim engelleme talebine yönelik olduğundan bundan sonraki kısımlarda içerikten çıkarma talebine değinilmeyecektir.

ortamından yayın lisansı veya geçici yayın hakkı almadan internetten yayın gerçekleştirdiği tespit edilen kuruluşlara yönelik izlenecek usul ve esasları tespit etmektedir.

II. ERİŞİM ENGELLEMEYE MUHATAP OLACAK İNTERNET ORTAMINDAN GÖRSEL-İŞİTSEL YAYIN HİZMETİ GERÇEKLEŞTİREN KİŞİLER

Radyo, televizyon veya isteğe bağlı yayın hizmetleri görsel-işitsel içeriklerden¹¹ oluşmaktadır. Bahsi geçen içerikler ise bazı kanuni sorumluluklar çerçevesinde oluşturulmakta ve yayıncı kuruluşlar tarafından dinleyici veya izleyiciye sunulmaktadır. Kanuni sorumluluktan kasıt 6112 sayılı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde açıklanan editoryal sorumluluktur.¹²

6112 sayılı Kanun ve Yönetmelik incelendiğinde internet ortamından görsel-işitsel yayın sunmak için iki aktör önemlidir. Bunlardan ilki, medya hizmet sağlayıcıdır. Editoryal sorumluluk altında izleyici ve dinleyiciye bir yayın içeriğini hazırlayan, içeriğin sunumunu kontrol etmekle yükümlü olan yayıncı kuruluş aynı maddenin (l) bendinde açıklanan medya hizmet sağlayıcıdır.

İnternet ortamından yayın gerçekleştiren kişi veya kuruluşun medya hizmet sağlayıcı olabilmesi için yasal olarak yetkilendirilmesi gerekmektedir. Bu sebeple denetleyici ve düzenleyici kurumlar söz konusu kuruluşların lisanslanması

---

¹¹ İnternet ortamından sunulan içerikten kasıt "internet ortamından kullanıcılara iletilen her türlü bilgi ve veri" dir. Detaylı bilgi için bkz.: Ümit Gezder, "İçerik Sağlayıcının ve Yer Sağlayıcının Hukuki Sorumluluğu ve Sorumluluk Muafiyeti". (İstanbul: Beta Yayınları, 2017), 36; Dijital içerik ise dijital teknolojiyle üretilen, akıllı cihazlar ve mobil cihazlar yoluyla sunulan bilgi ve veridir. Detaylı bilgi için bkz.: Gezder, 2017, 37.

¹² Programların içeriği ve seçimi ile yayın hizmetlerinde akış çizelgesinden, isteğe bağlı yayınlar için katalog içeriğinin denetim ve kontrolünden sorumlu olmaktır. (6112 sayılı Kanun 3/1-f)

üzerine hareket etmektedir. Böylece görsel-işitsel medyada hizmet sunan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar Türkiye’de 6112 sayılı Kanun’a ve Yönetmelik’e uygun olarak RTÜK’ten geçici yayın hakkı veya yayın lisansı alarak faaliyet yürütebileceklerdir. Kuruluşlara internet ortamından radyo hizmeti için “İNTERNET-RD”, televizyon yayını için “İNTERNET-TV”, isteğe bağlı katalog yayını sunmaları için ise “İNTERNET-İBYH” lisansı verilmektedir. Bununla birlikte Yönetmelik, medya hizmet sağlayıcının internet ortamından yayın lisansı veya geçici yayın hakkı başvurusunda bulunabilmesi için Türk Ticaret Kanunu’na uygun olarak kurulmuş anonim şirket olma şartını getirmektedir.

İnternet ortamından yayınlar yönelik bilinmesi gereken ikinci aktör ise internet yayın platform işletmecisidir. Yönetmelik’in “Tanımlar” başlıklı 4’ncü maddesinin (m) fıkrasında internet yayın platform işletmecisi “Çok sayıda radyo, televizyon ve/veya isteğe bağlı yayın hizmetini internet ortamından kendilerine ait bir URL adresi ve/veya mobil uygulamalar vasıtasıyla” ileten, “... televizyon alıcısı, bilgisayar, akıllı telefon, tablet veya benzeri cihazlarla alınabilecek şekilde kullanıcıların hizmetine sunan kuruluş” olarak tanımlanmaktadır. İnternet yayın platform işletmecisi birbirinden farklı medya hizmet sağlayıcının eş zamanlı yayını başta olmak üzere, medya hizmet sağlayıcılara ait program içeriklerini platformlarında barındırarak kullanıcılarına sunmaktadır. Bu açıdan internet yayın platform işletmecilerinin bu yayınları iletmek üzere RTÜK tarafından verilen internet ortamından yayın iletim yetkisini almak zorunda oldukları belirtilmelidir. Ayrıca söz konusu işletmecilerin internet ortamından yayın iletim yetkisi alabilmeleri için öncelikle Türk Ticaret Kanunu’na uygun olarak kurulmuş anonim veya limited şirket olmaları gerekmektedir. Yönetmelik’in “İnternet ortamından yayın iletim yetkisi başvurusu” başlıklı 8’nci maddesi incelendiğinde internet yayın platform işletmecilerinin, uydu/kablo platform işletmecilerinde

kabul edilenin aksine BTK'dan elektronik haberleşme hizmetlerini sunmak üzere yetkilendirilme zorunluluğu bulunmamaktadır.

III. 6112 SAYILI KANUN ÇERÇEVESİNDE ERİŞİM ENGELLEME KARARININ KAPSAM VE SINIRI

Erişim, kişilerin interneti kullanmalarına olanak sağlayan hakktır.¹³ Erişimin veya iletişimin engellenmesi¹⁴ ise hukuka aykırı içeriklerle mücadele etmek amacıyla içeriğe müdahale etmeden gerçekleştirilen editoryal faaliyettir.¹⁵ Erişim engelleme teknik bir faaliyet olarak buna yetkili kurumlar tarafından yerine getirilmektedir.¹⁶ Anayasa'da sayılan haberleşme özgürlüğü, düşünce özgürlüğü, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti, basın özgürlüğü, çalışma hürriyeti, bilim ve sanat özgürlüğü gibi temel hak ve özgürlükler erişim engelleme kararlarıyla doğrudan bağlantılı kabul edilmektedir.¹⁷ Bu sebeple erişim

---

¹³ Şaban Cankat Taşkın, "İnternete Erişim Yasakları," (Ankara: Seçkin Hukuk,2016), 30; Murat Volkan Dülger, "Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku," (Ankara: Seçkin Hukuk, 2022), 693.

¹⁴ Erişimin engellenmesi internetteki iletişimi de engellediğinden doktrin daha kapsamlı bir tanım olduğunu kabul ettiği "iletişimin engellenmesi" kavramını da kullanmaktadır. Detaylı bilgi için bkz.: Murat Volkan Dülger, 2022, 693.

¹⁵ Bülent Kent, "Alman Hukukunda Sosyal Ağların Düzenlenmesi ve Alman Sosyal Ağ Kanunu". *Bilişim Hukuku Dergisi* 2 (2020), 7; Tekin Memiş, "Erişimin Engellenmesi, Hukuki Sorunlar Ve Çözüm Önerileri". *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* XIII (2009), 163; Şerafettin Ekici, "Bilişim ve Teknoloji Hukuku," (Ankara: Seçkin Hukuk, 2022), 132.

¹⁶ Yasin Söyler, "Kamu hukuku açısından internet içeriğinin düzenlenmesi ve bu alanda devletin idari yaptırım uygulama yetkisi" (Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, 2013), 215.; M. Artuk Ardıçoğlu, "Türk idare hukukuna yeni bir katkı: Erişim sağlayıcıları birliği." *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5 (1), (2016), doi:10.21492/inuhfd.239982, 124.

¹⁷ Tekin Memiş, 2009, 162.; Hayrettin Kurt, "Erişim Engellemeden Demokratik Toplum Ya Da Kamu Düzenine Eleştirel Bir Bakış", *Adalet Dergisi* 67 (2021), 159.

engelleme kararı verilecek somut durumun dikkatli değerlendirilmesi önem arz etmektedir.

Dijital dönüşüm medya sektörünü de etkisi altına almıştır. Dijitalin etkisiyle geleneksel anlamda televizyon, radyo veya isteğe bağlı yayıncılık faaliyetleri internetin kullanıldığı her cihazda ulaşılabilir hale gelmiştir. Böylece hem eş zamanlı yayınlar hem katalog haline getirilmiş program içerikleri internete bağlı halde çevrimiçi, internete bağlı olmayıp indirilebildiği durumlarda çevrimdışı izleyici ve dinleyiciye sunulabilmektedir. Medya hizmet sağlayıcı ve internet yayın platform işletmecileri ise geleneksel medyadaki yayınlarını internet ortamına taşımaktadır.

İnternet ortamındaki yayınlara yönelik erişim engelleme 5651 sayılı Kanun ile temellendirilse de çeşitli mevzuatlarda da erişim engelleme talebi hükümlerine rastlanmaktadır. 6362 sayılı Kanun'un 99/3'üncü fıkrasıyla Sermaye Piyasası Kurulunun, 5809 sayılı Kanun'un 9/12'nci fıkrasıyla Diyanet İşleri Başkanlığının erişim engelleme talep yetkisi bulunmaktadır. Bu örneklerin yanında 6112 sayılı Kanun'da yapılan düzenleme ile görsel-işitsel medya alanında RTÜK'e erişim engelleme talebinde bulunma yetkisi verilmiştir.¹⁸ Yönetmelik'te ayrıntısı düzenlenen erişim engelleme faaliyeti, alan adından, IP adresinden, URL üzerinden erişim engelleme olarak örneklendirilmektedir.¹⁹

6112 sayılı Kanun 29/A ikinci fıkrasındaki hükmüyle RTÜK'e internet yayınlarına yönelik erişim engelleme yetkisi verilmesinin gerekçelerinden biri geleneksel yayıncılık ile

---

¹⁸ Alp Öztekin, 2021, 381. Şaban Cankat Taşkın, 2016, 369-370.

¹⁹ Merve Ayşegül Kulular İbrahim, "Sosyal Medya'ya Yönelik Yeni Düzenlemelerin Hukuken Değerlendirilmesi". *Bilişim Hukuku Dergisi* 4 (2022), 21.

internet yayıncılığı arasında rekabetin denetlenmesidir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının 2017-2020 Stratejik Planında geniş bant hizmetlerini kullanarak hizmet veren kuruluşların piyasayı etkilediği ortaya koyulmaktadır.²⁰ Görsel-işitsel yayıncılığı internet ortamından sunan kuruluşlar da sektörü ekonomik, mali, hukuki açıdan etkilemektedir. Bu açıdan internet yayın sektörüne yönelik rekabetin yasal düzenlemelerle de korunması gerekmektedir.²¹ Söz konusu düzenlemeye göre televizyon, radyo veya isteğe bağlı yayınların internet ortamından sunulmasında kuruluşlara internet ortamından yayın lisansı, geçici yayın hakkı yayın iletim yetkisi alma zorunluluğu getirilmektedir. Bu maddeyle medya hizmet sağlayıcıların internet ortamından yayın lisansı veya geçici yayın hakkı, internet yayın platform işletmecilerinin ise internet ortamından yayın iletim yetkisi almadan internet ortamından görsel-işitsel yayın faaliyeti gerçekleştirmeleri kanuna aykırılık teşkil etmektedir. 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesinin ikinci fıkrasında düzenleme bulan hükme göre, bu hak veya lisanstan birini dahi bulundurmayan medya hizmet sağlayıcının internet ortamından yayın yaptığı re'sen veya şikâyet üzerine tespit edilmektedir. Üst Kurul internet sitesinden ilan edilen duyuruya istinaden, izinsiz yayın yaptığı tespit edilen kuruluşların 72 saat içinde RTÜK'e başvurması halinde yayın lisansı ve/veya yayın iletim yetkilendirme işlemleri başlatılmaktadır. 72 saat içinde lisans ve/veya yayın iletim yetkisi talebinde bulunulmaması ve hala izinsiz yayına/yayın iletimine devam edilmesi halinde RTÜK, sulh ceza hakimliğinden internet ortamındaki lisanssız yayının erişiminin engellenmesini veya içerikten çıkarılmasını talep etmektedir. Talebi 24 saat içerisinde sonuçlandıran sulh ceza hakimince verilen karar yerine getirilmek üzere BTK'ye

---

²⁰ T.C Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, "Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı 2017-2020", 87. http://www.sp.gov.tr/upload/xSPTemelBelge/files/lxIERY+Ulusal_Genisbant_Stratejisi_ve_Eylem_Planı_2017-2020.pdf.

²¹ Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, 2017, s. 62

gönderilmektedir. RTÜK tarafından sulh ceza hakiminden talep edilen erişim engelleme kararı 5651 sayılı Kanun'a göre uygulanmaktadır. 6112 sayılı Kanun'daki düzenleme incelendiğinde BTK'nin erişim engelleme kararındaki rolü teknik bir roldür. Zira 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesinde erişim engelleme kararlarının 5651 sayılı Kanun'un "Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi" başlıklı 8/A maddesinin 3'üncü ve 5'inci fıkraları sayılarak yerine getirileceği belirtilmektedir. Diğer bir anlatımla BTK'nin internet ortamından görsel-işitsel yayıncılık faaliyetinin içeriğine, faaliyetin görsel-işitsel yayıncılık faaliyeti olup olmadığına yönelik herhangi bir karar alma yetkisi bulunmamaktadır. Bu aşamada BTK tarafından yapılan erişim engelleme işlemleri tamamen RTÜK ve BTK arasındaki koordineli çalışmayı göstermektedir. Başka bir anlatımla RTÜK'ün doğrudan erişim engelleme kararı vererek, erişim engelleme kararını uygulatma yetkisi bulunmadığı gibi, BTK'nın da erişim engelleme kararlarına konu olan içeriğe yönelik herhangi bir değerlendirme yetkisi bulunmamaktadır.

Medya hizmet sağlayıcının ve internet yayın platform işletmecisinin erişim engeli kararıyla karşılaşmasına yol açan sebepler Yönetmelik'in²² 10'uncu ve 11'nci maddelerinde ayrıntılı olarak tespit edilmektedir. Buna göre, RTÜK'ün internet ortamından yayın lisansı veya yayın iletim yetkisi bulunmayan kuruluşlarca internet ortamından yayın hizmeti sundukları, ilettikleri tespit edilirse, söz konusu kuruluşlara ilişkin internet sitesinde duyuruya çıkılmaktadır. Duyurunun içeriğinde kuruluşlara, Yönetmelik hükümlerinde belirtilen şartlara uygun başvuru yapmaları, üç aya ilişkin ücreti peşin ödemeleri gerektiği belirtilmektedir. Söz konusu şartları yerine getirmek için kuruluşlara 72 saatlik süre verilmektedir. Sürenin sonunda

---

²² RG. 01.08.2019 S. 30849. Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik

gereken işlemleri yerine getirmeden internet ortamındaki yayınına devam ettiği anlaşılan medya hizmet sağlayıcı veya internet yayın platform işletmecilerine 29/A maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanmaktadır.²³ Söz konusu duyuru erişim engelleme talebinin son çare olarak kullanıldığının bir göstergesidir. Zira erişim engelleme talebi yapılmadan önce başka yollarla istenen sonuç elde edilebiliyorsa öncelikle bu yolun tercih edilmesi gerekmektedir.²⁴ RTÜK'ün uygulaması da bu kapsamda son bir duyuru eylemidir.

İnternet ortamındaki görsel-işitsel yayınların hukuki anlamda düzenlemeden ve denetimden yoksun kalması uygulamada hukuki boşluğa sebebiyet vermektedir.²⁵ Anayasa'nın "Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti" başlıklı 26'ncı maddesinde de televizyon, radyo veya benzeri yollarla gerçekleştirilen yayıncılık faaliyetlerinin "izin" sistemine bağlanması haber ve fikir alma serbestisine aykırı kabul edilmemektedir. Kanun koyucunun 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesinde yaptığı güncel düzenlemenin amacı da burada ortaya çıkmaktadır. Anayasa Mahkemesi'nin 2018/99 E., 2021/14 K. sayılı kararında mevzuat düzenlemesinin yeni yayın teknolojileri ile ilgili belirsizlikleri ortadan kaldırmayı amaçladığı belirtilmektedir. Kararda, bahsi geçen hükümle "...yayıncılık alanındaki faaliyetlerinin de Kanun kapsamına alınarak bu alandaki boşluğun giderildiği", "...günümüz görsel-işitsel medya hizmetleri alanında ortaya çıkan yeni teknoloji ve hizmetler bağlamında

²³ 5.12.2022 tarihli RTÜK'ün "İnternet Ortamından Yayın Lisansı Almadan Yayın Hizmeti Yapıldığı Tespit Edilen İnternet Alan Adı" başlıklı duyuru metni örnek gösterilebilir. Detaylı bilgi için bkz.: <https://www.rtuk.gov.tr/duyuru/4421>.

²⁴ Yavuz Selim Karayaka, "İfade Özgürlüğünün En Yeni İhlali: Wikipedia'ya Erişim Engeli". *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 9 (2018), 115.; Memiş, T., 163.

²⁵ Ramazan Özkepir, Salih Zeki Kocaman ve Erkal Hilmi Kart, "Sosyal medya ve basın hukuku", (Ankara: Seçkin Yayınevi), 2020, 36.

yetersiz kalması üzerine anılan mevzuatın tekrar güncellenmesine hizmet etmek” olduğu ifade edilmektedir.²⁶ Ayrıca Mahkeme tarafından Kanun’daki düzenleme ölçülülük, elverişlilik, gereklilik ve orantılılık yönünden de ele alınmakta, RTÜK tarafından verilecek erişim engelleme talebinin Anayasa’ya aykırı olmadığı ifade edilmektedir.²⁷

Erişim engelleme kararı anayasal hakları da ilgilendirdiğinden bir kuruluşa ilişkin erişim engelleme talep edilmesinde kanuni belirlilik ilkelerinin bulunması şarttır. Televizyon, radyo ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini internet ortamından sunmak veya iletmek isteyen kişiler ve kuruluşlar internet ortamından yayın lisansı, geçici yayın hakkı veya yayın iletim yetkisi almak zorundadır. 6112 sayılı Kanun’un 29/A maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen “... geçici yayın hakkı veya yayın lisansı bulunan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar, bu hak ve lisansları ile yayınlarını... sunabilirler.” şeklindeki ifadesi, daha önce lisans veya geçici yayın hakkı almış kuruluşları ilgilendirmektedir. Fakat belirtilen madde fıkrası RTÜK’ten daha önce uydu veya karasal yayın lisansı alan kuruluşların lisanslama işlemlerini dar ve geniş anlamda yorumlamaya açıktır. Madde hükmünün dar yorumlanması hâlinde RTÜK’ten

---

²⁶ AYM 2018/99 E., 2021/14 K. [3/3/2021], (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/05/20210507-11.pdf>)

²⁷ “Orantılılık yönünden ise RTÜK’ten geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı bulunmayan ya da bu hak ve/veya lisansı iptal edilen gerçek ve tüzel kişilerin yayın hizmetlerinin internet ortamından iletilişinin RTÜK tarafından tespiti hâlinde internet ortamındaki söz konusu yayınlara ilişkin olarak içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesine RTÜK’ün talebi üzerine ancak sulh ceza hâkimi tarafından karar verilebildiği, bu karara karşı itiraz yoluna gidilebildiği, yayın lisansı veya yayın iletim yetkisinin verilmesi konusundaki idari kararların yargı denetimine tabi olduğu ve bireysel iletişimin kuralların kapsamı dışında tutulduğu gözetildiğinde kurallarla kişilere aşırı bir külfet yüklenmediği, ulaşılmak istenen amaca ilişkin kamu yararı ile ifade ve basın özgürlüklerine yönelik kişisel yarar arasında bulunması gereken makul dengenin gözetildiği ve kuralların orantısız bir sınırlamaya neden olmadığı ...” (89’uncu Paragraf)

daha önce alınan karasal yayın hakkının veya uydu lisansının verici türü radyo ve televizyon olduğundan ilgili yayınlarını internet ortamından sunmak isteyen medya hizmet sağlayıcıların ayrıca "İNTERNET-TV" veya "İNTERNET-RD" lisansı almalarına gerek görülmemektedir. Fakat bu değerlendirmede kuruluşların söz konusu hak veya lisanslarıyla sadece eş zamanlı (canlı) yayınlarının internetten sunabilmeleri mümkün olmalıdır. Başka bir deyişle dar yoruma göre arşivlenmiş, daha sonra istenilen zamanda ve mekânda ulaşılması mümkün olan isteğe bağlı bir yayın katalogunu internet ortamından sunmak isteyen medya hizmet sağlayıcının ayrıca "İNTERNET-İBYH" lisansı alması gerekmektedir. Belirtilen yasal düzenlemelerin geniş yorumlanması hâlinde ise daha önce karasal veya uydu lisansı bulunan medya hizmet sağlayıcının sadece eş zamanlı yayın yapıp yapmadığına bakılmaksızın isteğe bağlı katalog, televizyon veya radyo yayınlarının tamamı için var olan lisansını kullanmasında da bir sakınca görülmemelidir. Maddenin farklı yorumlanmasındaki mesele uygulamada RTÜK'ten lisans talep eden kuruluşların hangi lisans işlemleri için harekete geçeceği, harekete geçmemesi halinde ise 29/A maddesinin ikinci fıkra hükmündeki erişim engelleme talebiyle karşı karşıya kalıp kalmayacağı noktasında karışıklığa neden olacağından önemlidir. Diğer bir anlatımla madde geniş yorumlandığında daha önce karasal, kablo veya uydu lisansı bulunan bir kuruluşun var olan lisansı ile her türlü yayın faaliyetini internetten sunabileceği, katalog haline getirilen isteğe bağlı yayınlar için kuruluşun ayrıca internet lisansı almasının gerekmeyeceği ve bu faaliyet dolayısıyla Yönetmelik'in 10'ncü maddesi ve 29/A maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmayacağı değerlendirilmektedir. Madde hükmü dar yorumlandığında ise daha önce lisansı olan medya hizmet sağlayıcının, eş zamanlı yayınlar haricindeki internet ortamından katalog yayınlar sunduğunun ve İNTERNET- İBYH lisansı olmadığının tespit edilmesi halinde sırf bu yayınlar için erişim engelleme talep edilip edilmeyeceği konusu belirsiz

kalmaktadır. Uygulamada ise dar yorumu tercih eden RTÜK yetkilileri, geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı bulunan kuruluşların yalnızca eş zamanlı yayınlarını internet ortamından sunmasına imkân tanımaktadır. Eş zamanlı yayın yapmayan kuruluşların internet ortamından ayrıca lisans alması gerekmekte ancak Kanun'da bir anonim şirketin yalnızca bir televizyon, bir radyo ve bir isteğe bağlı yayın lisansı/yayın hakkı bulunabileceği öngörülmüş olması nedeniyle eş zamanlı yayın yapmayacağı ve internet ortamından yayın sunmak istemesi halinde yeni bir anonim şirket üzerinden internet yayın lisansı alınması gerekmektedir.

Medya hizmet sağlayıcılar bakımından 29/A maddesi sınırlayıcı bir hüküm ihtiva etmektedir. Maddenin ikinci fıkrasında *“Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini sadece internet ortamından sunmak isteyen medya hizmet sağlayıcılar Üst Kuruldan yayın lisansı... almak zorundadır.”* şeklinde ifade edilen düzenleme daha önce RTÜK'ten lisans veya geçici yayın hakkı almamış, kablolu, uydu veya karasal anlamda herhangi bir yayıncılık faaliyeti gerçekleştirilmeyen hizmet sağlayıcıları sorumluluk altına almaktadır. Dolayısıyla madde hükmünde geçen *“sadece”* ifadesi ile erişim engelleme kapsamına *“yalnızca”* daha önce lisans veya geçici yayın hakkı almamış internet ortamından radyo, televizyon veya isteğe bağlı yayın girdiği ifade edilmelidir.²⁸ Bu açıdan RTÜK, erişim engelleme talebini sadece internet ortamından görsel-işitsel hizmet sunan fakat mevzuata uygun bildirimlerin yapılmasına rağmen gereken resmi lisans veya geçici yayın hakkını almayan kuruluşlara karşı uygulayabilecektir. Söz konusu madde hükmü anonim şirket kurarak internet ortamından yayın sunacak medya hizmet sağlayıcılar açısından açık ve nettir.

---

²⁸ Madde gerekçesinde *“Radyo ve televizyon yayınlarını sadece internet üzerinden sunmak isteyen kuruluşlara da sadece bu amaçla lisans alabilme imkânı getirilmektedir.”* şeklinde ifade edilmektedir.

Erişim engelleme talebinin kapsamının belirlenmesi açısından internet yayın platform işletmecilerinin karşı karşıya oldukları hüküm ise belirsizlikler içermektedir. İnternet yayın platform işletmecilerine internet ortamından yetki belgesi verilme süreçlerinde ikili bir yorumun gündeme gelebileceği ifade edilmelidir. İnternet yayın platform işletmecilerinin kullanıcılara birden fazla yayını bir araya getirerek sunduğundan bahsedilmiştir. Burada birden fazla yayınlara kastedilen her biri farklı medya hizmet sağlayıcılara ait eş zamanlı yayınlardır. Başka bir anlatımla internet yayın platformuna giriş yapıldığında “Canlı” sekmesi altında tek bir televizyon veya radyo kanalına değil birbirinden farklı şirketlere ait yayınlara ulaşılmaktadır. Burada anonim şirket olarak kurulmuş bir medya hizmet sağlayıcının yayınının internet yayın platform işletmecisi tarafından iletilebilmesi için medya hizmet sağlayıcının ayrıca internet ortamından yayın lisansına ihtiyacı olup olmadığı tartışılmalıdır. Diğer bir anlatımla medya hizmet sağlayıcının televizyon veya radyo yayınına iletilebilmesi için sadece internet yayın platform işletmecisine verilen yayın iletim yetkisi yeterli midir? sorunun cevabına mevzuatta açıkça yer verilmemektedir. Madde gerekçesinde de internet yayın platform işletmecilerine yönelik açıklayıcı bir ifade bulunmamaktadır. Yönetmelik’in 7’nci maddesi incelendiğinde medya hizmet sağlayıcının TTK hükümlerine göre kurulmuş bir anonim şirket olduğu hükme bağlanmaktadır. Bu hükümle internet ortamından televizyon ve radyo sunmak isteyen kişilerin bir anonim şirket kurması zorunlu tutulmaktadır. Dolayısıyla anonim şirket kurarak yayın hayatına devam etmesi gereken kişilerin, farklı bir limited veya anonim şirket olarak kurulan internet yayın platform işletmecilerinin sahip oldukları yayın iletim yetkisiyle internet ortamından yayınlarnı iletmeleri mümkün gözükmemektedir. Yönetmelik’in “İnternet yayın platform işletmecilerinin yükümlülükleri” başlıklı 17’nci maddesinin (c) bendi incelendiğinde de internet yayın platform işletmecilerinin, yayın lisansı olmayan, lisansı sona eren, yayın

lisansı iptal edilen medya hizmet sağlayıcıların yayınlarını iletmesinin yasak olduğu düzenlenmektedir. Bu sebeple internet yayın platform işletmecisi internet ortamından yayın iletim yetkisiyle yine RTÜK'ten internet ortamından yayın lisansı almış medya hizmet sağlayıcının yayını iletmemelidir. İnternet yayın platform işletmecisi, ilettiği yayınlar üzerinde editoryal sorumluluğu bulunmayıp burada sadece televizyon veya radyo yayının canlı olarak iletilmesine aracı konumdadır.

Buraya kadar yapılan tartışmaların odak noktasını internet ortamından yayın iletim yetkisi veya internet ortamından yayın lisansı bulunmayan kişi ve kuruluşlara yönelik RTÜK tarafından verilecek erişim engelleme talebinin kapsamının belirlenmesi oluşturmaktadır. 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesinin ikinci fıkrasında erişim engelleme kararlarıyla karşı karşıya kalacak kişi ve kuruluşlar belirtilmektedir. Maddenin "*geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı bulunmayan ya da bu hak ve/veya lisansı iptal edilen gerçek ve tüzel kişilerin yayın hizmetlerinin internet ortamından iletilmesinin Üst Kurulca tespiti halinde ... söz konusu yayınla ilgili olarak içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesine karar verilebilir.*" şeklindeki ifadesi RTÜK tarafından talep edilecek erişim engellemenin muhatabının yalnızca medya hizmet sağlayıcılar olduğunu düşündürmektedir. Zira hüküm yalnızca yayın lisansı veya geçici yayın hakkına sahip olunmadan faaliyet gösterilmesinden bahsetmektedir. Fakat Yönetmelik'in 11'inci maddesinin (c) bendinde internet ortamından yayın iletim yetkisi olmayan platform işletmecilerinin de mevzuatta belirtilen işlemleri yerine getirmemesi halinde erişim engelleme ile karşılaşabileceklerini düzenlemektedir. Bu da 29/A maddesinin ikinci fıkrasında sadece medya hizmet sağlayıcıların düzenlenip Yönetmelik'te neden internet yayın platform işletmecilerinin erişim engelleme talebine yönelik hükümlerle karşı karşıya kaldığını sorgulatmaktadır.

Kanun koyucunun 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesinin ikinci fıkrasında medya hizmet sağlayıcılar yanında ayrıca internet yayın platform işletmecilerini düzenlemesinin nedeni olarak aynı Kanun'un 29'uncu maddesi gösterilebilir. Söz konusu madde platform işletmecilerine verilecek yayın iletim yetkisini ayrıntılı şekilde düzenlemektedir. Bahsi geçen 29'uncu maddenin birinci fıkrada hükmünde "... yetkilendirilen platform işletmecileri ... bu Kanun hükümlerine tabidir." demektir. 6112 sayılı Kanun'un 29 ve 29/A maddelerinin aynı madde kapsamında ele alındığı düşünüldüğünde internet yayın platform işletmecileri için 29/A maddesinde ayrıca erişim engelleme kararından bahsedilmesine gerek olmadığı, bu şekliyle hükmün 29/A maddesinin ikinci fıkrasına gönderme yaptığı düşünülebilir. Fakat Kanun'un 29'uncu maddesi "yetkilendirilen platform işletmecilerinden" bahsettiğinden RTÜK'ten yetki almayan internet yayın platform işletmecilerinin erişim engellemeye tabi tutulması 29/A maddesinin ikinci fıkrasında da açıkça ifade edilmeliydi. Kısaca, kanun koyucu internet ortamından yayınlarda, medya hizmet sağlayıcıların internet ortamından yayın lisansı almaması durumunda erişim engelleme ile karşılaşacağını açıkça tespit etmesine rağmen aynı durum internet yayın platform işletmecisi için söylenememektedir. 29/A'nın ikinci fıkrasından RTÜK'ün internet ortamından yayın iletim yetkisi almadan yayın ileten platformları nasıl muhatap alacağı anlaşılamamaktadır. Bu durumda Anayasa Mahkemesi kararlarında ortaya koyulan "Aslolan muhtemel muhataplarının mevcut şartlar altında belirli bir işlemin ne tür sonuçlar doğurabileceğini öngörmelerini mümkün kılacak bir normun varlığıdır." kabulüyle belirlilik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.²⁹

RTÜK, Yönetmelik'in 10'uncu ve 11'inci maddelerine göre 72 saat sonunda bildirim yapılmaması halinde erişimin

---

²⁹ AYM, 2009/9E., 2011/103K., 16/6/2011 Tarihli; Bayram Yusuf Aslan, B. No: 2013/4395, 10/6/2015, p. 109

engellenmesini sulh ceza hakiminden isteyecektir. Erişim engelleme talebi sürecine gelinceye kadar RTÜK'ün duyurusuna uygun hareket etmeyen kuruluşlara yönelik daha sonrasında uygulanacak bir ağırlaştırılmış ceza öngörülmemektedir. Buna karşı 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesi erişim engelleme kararlarında 5651 sayılı Kanun'un 8/A maddesinin beşinci fıkraya hükümlerinin uygulanacağına yönelik atıfta bulunmaktadır. Fakat söz konusu hüküm BTK tarafından verilen kararın erişim sağlayıcılarca uygulanmaması halinde karşılaşılabilecek ağırlaştırılmış hali düzenlemektedir. Henüz resmi olarak lisanslanmamış veya yetkilendirilmemiş kişi veya kuruluşların, erişim talebine karşı şikâyet hakları olduğu da düşünüldüğünde 5651 sayılı Kanun'da kabul edilene benzer şekilde ağırlaştırılmış bir yaptırımın düzenlenmemesinde hukuken bir boşluk bulunmaktadır. Diğer taraftan itiraz yoluna giderek haksız bulunan ve RTÜK'ten lisans alma yoluna giren bir kuruluşa karşı daha önceki duyuruyu uygulamamış olmasından kaynaklı ağırlaştırılmış bir yaptırımın uygulanması hukuki adalete de uygun düşmeyecektir.

IV. İNTERNET ORTAMINDAN YAYINCILIĞIN DENETİMİNDE RTÜK VE BTK YETKİLERİ

İnternet ortamında yayın kavramı 5651 sayılı Kanun'da belirsiz sayıda kişi tarafından ulaşılabilen internet ortamındaki veriler şeklinde tanımlanmaktadır. 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesine rağmen Kanun'da internet ortamından yayıncılık kavramının tanımı yapılmamıştır. Yönetmelik incelendiğinde ise internet ortamından sunulan yayın kavramı radyo³⁰,

---

³⁰ "...internet ortamından yapılan ses ve veri yayını" (Yönetmelik 4/1-k maddesi.)

televizyon³¹ ve isteğe bağlı yayın³² hizmetleri çerçevesinde tanımlanmaktadır. İkincil düzenleme olarak kabul edilen Yönetmelik'in amacı ise internet ortamındaki radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayınlara yönelik denetim yapmak ve yayınlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir. Sektöre yönelik her türlü mali, idari ve hukuki denetimin yanında mevzuat internet yayınlarına yönelik içerik denetimini de kapsama almaktadır. İçerik denetimlerinin hangi hükme göre yapılacağı ise 6112 sayılı Kanun'un "Yayın hizmet ilkeleri" başlıklı 8'inci maddesinde medya hizmet sağlayıcıların uymakla yükümlü oldukları yayın hizmet ilkelerinde gösterilmektedir. Yönetmelik'in ayrıca internet içeriklerine yönelik ilkeler tespit etmiyor oluşu Kanun'un ayrıntılı şekilde düzenleme içermesinden kaynakladığını düşündürmektedir. 5651 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde de bazı suç tipleri sayılmakta bu durum doktrinde internet ortamından yayıncılık faaliyetlerine ilişkin denetim ve düzenlemelerde BTK ve RTÜK arasında bir yetki çatışması olacağı yönünde değerlendirilmektedir. Doktrindeki görüşler, RTÜK tarafından yapılacak içerik denetimleri sonucunda erişim engelleme kararı verilebileceğini, bu yetkinin ise halihazırda BTK'da olduğunu, dolayısıyla bu yetkinin uygulamada sıkıntı çıkaracağını ileri sürmektedir.³³

³¹ "...bir medya hizmet sağlayıcı tarafından sunulan şifreli veya şifresiz görsel-ışitsel yayın hizmetinin internet ortamından yayınlanmasını" (Yönetmelik 4/1-1 maddesi.)

³² "...Bireysel iletişim hizmetleri dışında, programların kullanıcının seçtiği bir zamanda ve münferit isteği üzerine .... program kataloğuna bağlı olarak ....internet ortamından izlendiği veya dinlendiği yayın hizmetini" (Yönetmelik 4/1-1 maddesi)

³³ Murat Volkan Dülger, "RTÜK Denetimi İnternete Yeni Bir Yasak Mı Getiriyor? RTÜK'e Eklenen 29/A Maddesinin 5651 Sayılı Kanun Kapsamında Değerlendirilmesi", Paper SRN, February 2021, 9.; Merve Ergüney, (2020). "RTÜK'ün İnternet Denetimi: İlgili Mevzuat Üzerine Bir Değerlendirme" *AJIT-e: Academic Journal of Information Technology* 11 (41), (2020), 120, doi: 10.5824/ajite.2020.02.005.x, 120.

Medya hizmet sağlayıcılar kamusal sorumluluk çerçevesinde yayın faaliyeti yerine getirmelidir. 6112 Kanun'un 8'inci maddesinde Türkiye Devletinin varlık ve bütünlüğü, toplumun milli ve manevi değerleri, genel ahlak, insan onuru, özel hayatın gizliliği koruma altına alınmakta, terör örgütleri veya şiddetin övülmesinin, haksız rekabet, kamusal sağlığı tehdit eden yayın içerikleri engellenmeye çalışılmaktadır. Ayrıntılı biçimde sayılan yayın hizmet ilkelerine aykırı yayın gerçekleştiren medya hizmet sağlayıcılar, aynı Kanun'a göre idari ve adli yaptırımlarla karşı karşıya kalabilmektedir.

İnternet ortamından görsel-işitsel yayıncılığın düzenlendiği Yönetmelik'te yayın hizmet ilkelerine yönelik ayrıntılı bir düzenleme bulunmamaktadır. Yönetmelik'in yalnızca "Çocukların korunması" başlıklı 21'inci maddesinde "...çocukların fiziksel, zihinsel veya ahlaki gelişimine zarar verebilecek türde yayınlara ebeveyn kontrolünü sağlayıcı tedbirleri almakla yükümlüdür." dijital içeriklere dair bir hüküm getirildiği görülmektedir. Fakat söz konusu maddenin bir yayın hizmet ilkesinden çok medya hizmet sağlayıcılara "ebeveyn kontrolü"³⁴

---

³⁴ Ebeveyn kontrol sistemi; isteğe bağlı yayın hizmetlerinde farklı yaş gruplarına göre profillerin oluşturulmasını önceleyen, çocukların zihinsel, ahlaki ve ruhsal gelişimine zarar verecek içeriklere çocuklar tarafından ulaşılmasının en aza indirilmesinin amaçlandığı, sistem içerisine entegre edilerek çocuk profili oluşturulmasını amaçlayan sistemdir. Ebeveyn kontrolü sistemine ilişkin detaylı bilgi için bkz.; Tuncay Yiğit, Murat Sığıla, Nurten Aksungur, Saliha Erbağ ve Ümmiye Palaz, "Çocuklar İçin İnternet Güvenliği: Bir Ebeveyn Kontrol Aracı." IX. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri Dumlupınar Üniversitesi, Ocak 31, Şubat 2, 2007, 46.; Merve Ayşegül Kulular İbrahim, Rümeyza Aluç. "6112 Sayılı Kanun Kapsamında İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumunda Çocukların Korunması". *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi* 0 (2022), 341; Council of Europe, Media Regulatory Authorities and Protection of Minors, COE, Strasbourg, 2019, <https://rm.coe.int/media-regulatory-authorities-and-protection-of-minors-serbian-/168096847b>., 39 ff.

sistemini platformlarına entegre etme yükümlülüğü getirdiği, bahsi geçen madde hükmünün aslında dijital ortamda hizmet veren medya hizmet sağlayıcılara teknik bir sorumluluk yüklediği ifade edilebilir.³⁵ Yönetmelik ayrıca yeni veya farklı bir yayın ilkesi benimsememiştir. Dolayısıyla bu durum 6112 sayılı Kanun'da kabul edilen hizmet ilkelerinin internet yayınlarında da uygulanacağı kanaatini oluşturmaktadır.

İnternet yayınlarına yönelik temel hükümleri, yayıncılığa yönelik politikayı ve çerçeveyi tespit eden 5651 sayılı Kanun'da da erişim engelleme kararlarına neden olacak kurallar tespit edilmektedir.³⁶ İnternet ortamından yapılan yayınlarda kişilik haklarının ve özel hayatın gizliliğinin ihlali, çocukların cinsel istismarı, milli güvenlik, kamu düzeninin bozulması, genel sağlığı bozucu davranışlar hakkında erişim engelleme kararı alınabilmektedir. Tüm bunlara rağmen internet ortamından yayınların içerik denetimine ilişkin BTK ve RTÜK arasında bir yetki çatışmasının çıkması mümkün gözükmemektedir. Zira 6112 sayılı Kanun kapsamında internette yayın hizmet ilkelerine aykırı yayın yaptığı düşünülen bir program içeriğine yönelik RTÜK tarafından erişim engelleme veya içerikten çıkarma kararı verilmemektedir. Erişim engelleme kararı 29/A maddesinde sayılan faaliyetleri yerine getirmeyen medya hizmet sağlayıcı veya internet ortamından platform işletmecilerine yönelik

---

³⁵ RTÜK Başkan Yardımcısı, internet ortamından hizmet sunan kuruluşların çocukları ve gençleri korumak adına gerekli "teknik önlemleri" aldıklarını, bundan sonraki önlemlerin ise ebeveynler olduğunu ifade ederek Yönetmelik'in 21'inci maddesine gönderme yapmaktadır. Detaylı bilgi için; "RTÜK Başkan Yardımcısı Uslu'dan 'Ebeveyn Kontrolü' hatırlatması", Son Güncelleme 7 Şubat, 2021, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/rtuk-baskan-yardimcisi-usludan-ebeveyn-kontrolu-hatirlatmasi-41734897>.

³⁶ Doğan Kılınç, "5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 9/A Maddesi Çerçevesinde Özel Hayatın Korunması". *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 20 (2016), 584.

uygulanmakta, bu yetki ise lisans veya internet ortamından yayın iletim yetkisi almayan kuruluşlarla sınırlandırılmaktadır.

Uygulamada mahkemelerin internet ortamından yayınlara yönelik doğrudan erişim engelleme kararlarına rastlanmaktadır.³⁷ Mahkemelerin kanunen internet ortamındaki bir yayına yönelik RTÜK'ü yetkili görmeleri ve harekete geçmesini istemesi hukuka uygundur. Fakat RTÜK'ün internet ortamından yayın lisansı olan bir kuruluşun yayınına yönelik doğrudan erişim engelleme talebinde bulunması kanunen mümkün değildir. Yayın lisansı olan bir kuruluşa karşı RTÜK uzman raporları düzenleyerek 6112 sayılı Kanun'un "Yaptırımlar" başlıklı 32'inci maddesinde düzenlenen idari yaptırımları uygulayabilecektir. Bu açıdan 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesinin kabulü ile birlikte internet ortamından yayınlara yönelik aynı Kanun'un yayın hizmet ilkeleri hükümlerinin uygulanacağı akla gelmektedir. Bununla birlikte 5651 sayılı Kanun'da internet ortamından yayınlara yönelik kanuna aykırı faaliyetler öngörüldüğünden iki farklı kanun ve iki yetkili makamın vereceği erişim engelleme taleplerinde görev ve yetkileri doğru değerlendirmek gerekmektedir. Öncelikle RTÜK'ün yetkileri her ne teknikle olursa olsun gerçekleştirilen görsel-işitsel yayın hizmetleriyle sınırlıdır. 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesi bu anlamda bireysel iletişim ile "... radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini internet ortamından iletmeye özgülenmemiş platformlar ile radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerine yalnızca yer sağlayan gerçek ve tüzel kişileri..." kapsam dışında bırakmaktadır. 5651 sayılı Kanun ve 6112 sayılı Kanun ilkeleri her ne kadar birbirine benzerlik gösterecek olsa da internet ortamından yayıncılıkta 5651 sayılı Kanun'un uygulama alanları bellidir. Bununla birlikte RTÜK'ün 8'inci maddede belirtilen yayın ilkelerine aykırı yayın yapan veya söz

---

³⁷ Polatlı Aile Mahkemesi 09.02.2022 tarih, 2022/25 Esas numaralı içerikten çıkarma kararına ilişkin talep yazısı.

konusu yayınları ileten kuruluşlara yönelik erişim engelleme talebinde bulunma veya doğrudan erişim engelleme kararı verme yetkisi söz konusu değildir. Bununla birlikte internette sunulan bir yayında yayın hizmet ilkelerine aykırılık denetimi sonucunda 6112 sayılı Kanun'un 32'nci maddesindeki idari yaptırım hükümleri uygulanacaktır. Buna göre internet ortamından yayınlara ilişkin içerik denetimi sonucu RTÜK tarafından verilebilecek idari yaptırım kararları, program durdurma, yayın durdurma, idari para cezası veya yayın lisansının iptali olarak sayılmaktadır. RTÜK'ün internet ortamından yayınlara yönelik içerik denetimi yapması sonucunda erişim engelleme talep yetkisi bulunmamaktadır. Bu açıdan BTK ve RTÜK arasında internet ortamında yayınlara yönelik verilecek erişim engelleme taleplerinde yetki çatışmasının yaşanması mümkün görünmemektedir. Yönetmelik'in "Müşterek Hükümler" başlıklı 22'nci maddesinde de bahsi geçen iki düzenleyici ve denetleyici kurumun, internet yayıncılığına ilişkin teknik imkân ve altyapı kullanımında iş birliği içinde olacakları ortaya konulmaktadır.

V. BASIN FAALİYETİ VE GÖRSEL-İŞİTSEL FAALİYETLER ARASINDAKİ SINIRIN AŞILMASI HALİNDE ERİŞİM ENGELLEME TALEBİ VE AB 2022 TÜRKİYE RAPORU

İnternet ortamından görsel-ışitsel yayınların düzenlenmesi ulusal ve uluslararası alanda ele alınmaktadır. Devletler görsel-ışitsel internet yayıncılığını düzenlemek üzere harekete geçmektedir.³⁸ Bu ülkelerden biri de Türkiye'dir. Kanun

---

³⁸ ABD ve Avrupa Birliği üyesi ülkeler vergilendirme, ulusal güvenlik, yayın hizmet denetimleri gibi konuları önceleyen kurallar üzerinde çalışmalar yürütmektedirler. (Electronic Frontier Foundation (2017, October). An over-the-top approach to internet regulation in developing countries. <https://www.eff.org/deeplinks/2017/10/over-top-approach-internet-regulationdeveloping-countries>); İngiltere, yayın hizmetinden doğacak

koyucunun 2018 yılında 6112 sayılı Kanun'un "Platform işletmecileri ve yayın hizmeti iletimi yapan altyapı işletmecileri" başlıklı 29'uncu maddesine yaptığı ekleme ile internette görsel-işitsel yayıncılık faaliyeti ayrıntılı şekilde ele alınmıştır. Söz konusu düzenleme sonrası atılan adımlar Türkiye'ye yönelik yayın yapan veya yapacak kuruluşları da etkilemektedir.

İnternette yayın gerçekleştiren görsel-işitsel yayın platformlarına verilen erişim engelleme kararları RTÜK'ün alana ilişkin vermiş olduğu önemli kararlardır.³⁹ Bu anlamda RTÜK'ün Euronews Türkçe ("tr.euronews.com") ve DW Türkçe ("dw.com") hakkında verdiği "72 saatlik süre" kararları kamuoyunda tartışmalar doğuran kararlar olmuştur.⁴⁰ Bu

---

zararlardan kullanıcıların korunması ve ülke içerisinde hizmet veren tüm kuruluşların adil kurallara tabi olması amacıyla 2022'de internet yayınlarına yönelik yeni bir düzenleme kabul etmiştir. Bu düzenlemeye göre tüm internet ortamındaki isteğe bağlı yayın kuruluşlarının denetimi OFCOM yetkisine girmiştir. Detaylı bilgi için bkz.: BBC, "Netflix and disney+ among streamers facing tighter regulation in UK." (2022, April), <https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-61249056>,

³⁹ Burcu Çalık Göçümlü, "RTÜK: Tidal'ın lisans başvurusu yapmaması nedeniyle mahkeme erişimin engellenmesine karar verdi", (2020) <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/rtuk-tidalin-lisans-basvurusu-yapmamasini-nedeniyle-mahkeme-erisimin-engellenmesine-karar-verdi/2058486>; TIDAL adlı müzik platformunun RTÜK'ten lisans almasıyla erişim engelleme kararına son verilmiştir. Detaylı bilgi için bkz.: Doğa Yurduneri, "'Tidal' İçin Getirilen Erişim Engeli Kalktı!", (2020), <https://teknosafari.net/tidal-icin-getirilen-erisim-engeli-kalkti/>,

⁴⁰ RTÜK, Duyurular, "dw.com", Son Güncelleme 21 Şubat, 2021, <https://www.rtuk.gov.tr/duyuru/4222>; RTÜK, Duyurular, "tr.euronews.com", Son Güncelleme 21 Şubat, 2021, <https://www.rtuk.gov.tr/duyuru/4221>; ilgili sitelere yönelik verilen karar, Avrupa Birliği Komisyonu 2022 Türkiye Raporu'nun 38'inci sayfasında da geçmektedir. Detaylı bilgi için; Avrupa Parlamentosu, Konseye, Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesine ve Bölgeler Komitesine Sunulan Komisyon Bilgilendirmesi, 12. 10.2022 Tarih, SWD (2022) 333 nihai, para. 6.,

kararlar Avrupa Birliği Komisyonu tarafından “AB 2022 Türkiye Raporu”nda da ele alınmaktadır. Raporda Euronews Türkçe’nin ve DW Türkçe’nin yanında Voice Of America (“voaturkce.com” veya “voanews.com”) adlı internet sitesinden de bahsedilmektedir. Fakat RTÜK tarafından söz konusu sitelere ilişkin herhangi bir resmi duyuru metnine ulaşılamamaktadır. Başka bir anlatımla “VOA Türkçe” veya “VOA News” internet sitelerine yönelik herhangi bir erişim engelleme bulunmamaktadır. Kanaatimizce Raporda bahsedilmek istenen internet sitesi “amerikaninsesi.com” linki üzerinden hizmet veren kuruluştur. Çalışmanın bu başlığı altında bu üç internet sitesine yönelik RTÜK tarafından atılan adımlara, basın faaliyeti ve görsel-işitsel faaliyet arasındaki sınırlara değinilecektir.

Euronews Türkçe, DW Türkçe ve “amerikaninsesi” internet siteleri küresel anlamda kullanıcılarıyla haber paylaşarak basın faaliyeti icra eden kuruluşlardır.⁴¹ RTÜK’ün Yönetmelik’in 10’ncu maddesine dayanarak verdiği kararlara geçmeden önce internet ortamından basın yayın hizmetleri hakkında bilgi vermek gerekmektedir. Söz konusu mesele basın faaliyetleriyle görsel-işitsel faaliyetlerin sınırlarının belirlenerek basın faaliyeti kapsamında değerlendirilemeyecek hizmetler açısından RTÜK’ün görev alanının nerede başladığının tespiti bakımından önem arz etmektedir. Zira basın faaliyeti yaptığını iddia eden bir kuruluşun, görsel-işitsel faaliyet sınırlarına girebilecek bir hizmet sunması halinde RTÜK’ten yayın lisansı veya yayın iletim yetkisi alması gündeme gelecektir. İlgili lisans veya iletim yetkisinin alınmaması sonucunda RTÜK’ün, basın faaliyetini aşarak görsel-işitsel faaliyet sunan bu tarz hizmetlere yönelik erişim engelleme talebinde bulunması söz konusu olabilecektir.

---

https://www.ab.gov.tr/siteimages/birimler/kpb/2022_turkiye_report_tr_27.11.2022_22.05.pdf, erişim tarihi: 02.05.2022.

⁴¹ Avrupa Birliği 2022 Türkiye Raporu’nda bahsi geçen internet sitelerinden “haber sitesi” olarak bahsedilmektedir.

Dijital teknoloji ile birlikte gazete ve dergi içeriklerine internet ortamından ulaşmak mümkün hale gelmiştir. Ayrıca güncel gelişmelere ayak uydurmak adına basın faaliyeti gerçekleştiren kuruluşların haber içeriklerini video veya ses ile destekledikleri de görülmektedir. İnternet ortamından gerçekleştirilen yayınların RTÜK denetimine tabi olmasıyla iletişim teknolojilerindeki mevcut düzenlemelerin yeniliklere uyumlu hale getirilme ihtiyacını doğurmaktadır. Bu durum da basın yayın faaliyeti ile görsel-işitsel yayın faaliyeti arasındaki ayrımın yapılmasını zorunlu hale getirmektedir. Basın faaliyeti, kitle iletişim araçlarından gazete veya dergi gibi yazılı eserlerin bir araya getirilmesi olarak tanımlanmakta, basın hürriyetine ilişkin Anayasa'nın "Basın hürriyeti" başlıklı 28'inci maddesiyle koruma altına alınmaktadır.⁴² Anayasa Mahkemesi 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesinin basın faaliyetlerini kapsama almadığını, ilgili maddenin görsel-işitsel iletişim araçlarını kapsayacak ancak basın faaliyetine ilişkin araçları dışarıda bırakacak şekilde düzenlendiğini, RTÜK'ün yalnızca radyo, televizyon veya isteğe bağlı yayın hizmeti olabilecek görüntü ve ses içeriklerine yönelik işlem tesis edebileceği ifade edilmiştir.⁴³ Fakat teknolojinin gelişmesiyle birlikte kitle iletişim faaliyetlerinin geleneksel medyada olduğu kadar kolay biçimde birbirinden ayıramadığı, basın faaliyetleri ile görsel-işitsel faaliyetlerin iç içe geçebildiği ifade edilmelidir. Kimi zaman basın faaliyeti yapmayı amaçlayan bir içerik, faaliyetin kapsamlarını ve sınırlarını aşarak görsel-işitsel yayıncılık faaliyetine de vücut verebilmektedir. Bu durum özellikle internet ortamında faaliyet gösteren kuruluşların lisanslanması aşamasında hangi lisanslara tabi olacaklarının ve yetkili kurumun belirlenmesinde önem arz etmektedir.

---

⁴² Ramazan Özkepir, Salih Zeki Kocaman ve Erkal Hilmi Kart, 2020, 42.

⁴³ AYM, BB 2013/2623 T. [11.11.2015] RG. 8.12.2015-29556, para. 30, kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr

Basın faaliyeti ve görsel-işitsel hizmet içeriklerine ilişkin birincil ve ikincil faaliyet değerlendirmesi yapan uluslararası kararlar bulunmaktadır. Almanya’da özel televizyon ve radyo yayıncılığına ilişkin görev yürüten Lisans ve Denetim Komisyonu, Berlin İdare Mahkemesi’nin VG 27 K 365.18 numaralı 26 Eylül 2019 tarihinde verdiği karara dayanarak dijital ortamda yayın gerçekleştiren BILD Gazetesi’nin Komisyon’dan lisans alması gerektiğine karar vermiştir. Mahkeme, BILD gazetesinin kamuya yönelik görsel-işitsel bilgi içeren hizmetlere, canlı yayın akışlarına izin verdiğini, yayın içeriklerini kısa videolar halinde kategorize ederek isteğe bağlı yayın hizmeti olacak şekilde katalog haline getirdiğini bu gibi hizmetlerin birincil derecede görsel-işitsel materyaller içeren bir faaliyet olduğunu değerlendirmiştir.⁴⁴ Sonuç olarak bu faaliyetlerin ancak lisans alınarak yapılacağını hükme bağlamıştır. Avrupa Birliği Adalet Divanı da “... kısa videoların sunulması görsel-işitsel medya hizmetlerine ilişkin düzenlemeye tabi olabilir. Bu, ilgili teklifin çözümlenmesi için gazetenin gazetecilik faaliyeti ile ilgili olarak özerk bir içeriğe ve işleve sahip olduğu durumudur. (...) Mahkeme, bu bağlamda, içerdiği görsel-işitsel unsurlara rağmen, bir gazetenin elektronik versiyonunun, eğer bu görsel-işitsel unsurlar ikincil ise ve sadece yazılı basın makalelerini desteklemeye hizmet ediyorsa görsel-işitsel bir hizmet olarak kabul edilmemesi gerektiğini” kabul etmektedir.⁴⁵ Kısaca, internetteki her videonun, görsel veya ses içeriğinin görsel-işitsel yayın hizmeti kapsamına girmeyeceği değerlendirilmelidir. Fakat bir basın yayın kuruluşunun internet sitesinde canlı yayın veya kategorize edilmiş katalog sunum diğer bir anlatımla isteğe bağlı yayın hizmeti yapması halinde kuruluşun, görsel-işitsel yayın hizmeti gerçekleştirdiği ve sırf bu

⁴⁴ Live-Streams der BILD-Zeitung sind zulassungspflichtiger Rundfunk (Nr. 33/2019), Verwaltungsgericht Berlin, <https://www.berlin.de/gerichte/verwaltungsgericht/presse/pressemitteilungen/2019/pressemitteilung.850121.php>.

⁴⁵ Eugen Cojocariu, “Clarification Regarding The Video Section Of An Online Publication”, Iris Merlin, <https://merlin.obs.coe.int/article/9302>.

faaliyetlere yönelik ilgili kurumlardan internet ortamından yayın lisansı veya iletim yetkisi alması gerektiği ifade edilmelidir.

Türkiye'ye yönelik faaliyet gerçekleştiren Deutsche Welle Türkçe ve Euronews Türkçe adlı internet sitelerinde "Canlı TV" ve program bazında kategorize edilen isteğe bağlı yayın hizmet sekmelerinin bulunmasından bahisle RTÜK bahsi geçen kuruluşların internet ortamından yayın lisansı alması gerektiğini tespit etmiştir. RTÜK'ün lisans gerekçesinde belirttiği ve Deutsche Welle Türkçe, Euronews Türkçe adlı kuruluşların gerçekleştirdikleri faaliyetler ayırım yapılarak değerlendirilmelidir. Buna göre kuruluşların internet ortamından sundukları canlı yayınlar esnasında Türkçe olarak Türkiye'ye yönelik yayın yapan veya yayın dili Türkçe olmamakla birlikte Türkiye'ye yönelik ticari iletişim yayınlarına yer veren yayıncılık yapmamalarından bahisle İNTERNET-TV lisansı almalarının gerekmediği ifade edilmelidir. Fakat görsel-işitsel yayın hizmeti anlamına gelecek nitelikte, içeriklerin program bazında veya konu bazında kategorize edilmesi ve katalog şeklinde sunuluyor olması kuruluşların internet ortamından isteğe bağlı yayın hizmeti gerçekleştirdiği anlamına gelmektedir. Zira canlı yayınlarda yapılan içerikler bir bütün olarak sunulmuyor olsa da canlı yayının içerikleri kısa parçalar halinde bir bütün olarak kişilerin istedikleri anda ulaşabilecekleri bir isteğe bağlı yayın hizmeti haline dönüştürülmektedir. Yukarıda sayılan hizmetler çerçevesinde RTÜK kuruluşların birincil derece görsel-işitsel yayıncılık hizmet yaptıklarına kanaat getirmiştir. Bu sebeple ilgili kuruluşların RTÜK'ten İNTERNET-İBYH lisansı almaları gerektiğine karar vererek internet sitesinden duyura çıkmış,

Yönetmelik'in 10'uncu maddesi kapsamında kuruluşlara 72 saat süre vermiştir.⁴⁶

Euronews Türkçe adlı internet sitesi "Canlı" yayın sekmesinin Türkiye'de aktif olmayacak şekilde, konu ve program bazında kategorize edilen ve katalog niteliği taşıyan çeşitli videolara ulaşılamayacak şekilde yayın hizmetini Türk mevzuatına uygun hale getirmiştir.⁴⁷ Euronews Türkçe tarafından yapılan faaliyet bir tür özdenetim olarak değerlendirilmelidir. Zira RTÜK'ten yayın lisans talebinde bulunmayı tercih etmeyen kuruluşlar Türkiye'ye yönelik görsel-işitsel içerikleri de sunmamalıdır. Faaliyetlerini Türk mevzuatına uygun hale getiren Euronews'in basın yayın faaliyetleri internet ortamından devam etmekte, halihazırda bahsi geçen kuruluşa ilişkin erişim engeli uygulanmamaktadır. Fakat Deutsche Welle Türkçe adlı internet sitesi katalog halinde sunduğu içerikler bakımından RTÜK'ten herhangi bir İNTERNET-İBYH lisansı almadığı gibi, söz konusu içerikleri de içerikten çıkarmamıştır. Bu sebeple mevzuat hükümleri çerçevesinde Deutsche Welle Türkçe'ye yönelik erişim engeli kararı devam etmektedir.

"amerikaninseesi.com" URL adresi üzerinden gerçekleştirilen faaliyet RTÜK uzman raporunda "ses dosyaları" ve "video sekmelerinin" "*programlar*" sekmesi ile program bazında kategorize edilmesi ve katalog şeklinde sunuluyor olmasından dolayı isteğe bağlı yayın hizmeti faaliyeti yürütüldüğü ve İnternet İBYH lisansı alınması gerektiği kanaatine varılmıştır." şeklinde değerlendirilmiş, bu tarz faaliyetlerin basın faaliyeti kapsamına

---

⁴⁶ RTÜK, "Duyuru", Euronews duyurusu: <https://www.rtuk.gov.tr/duyuru/4221>; Deutsche Welle Duyurusu: <https://www.rtuk.gov.tr/duyuru/4222>.

⁴⁷ RTÜK'ün kuruluşa ilişkin yaptığı 21.2.2022 tarihli duyurusundan önce aktif olan "Canlı Yayın" sekmesi 72 saat sonunda "Bu video dosyası oynatılmıyor" şeklinde uyarı vermektedir.

girmediyini kuruluşun RTÜK'ten İNTERNET- İBYH lisansı alması gerektiğine kanaat getirilmiştir. Yönetmelik'in 10'uncu maddesi gereğince RTÜK tarafından 72 saatlik süre verilen kuruluş yasal süre içerisinde gerekli işlemleri yerine getirmemiş ve erişim engelleme talebiyle karşı karşıya kalmıştır.⁴⁸

Avrupa Birliği Komisyonu tarafından yayımlanan "2022 Türkiye Raporu"nda, Euronews Türkçe, Deutsche Welle ve amerikaninsesi (Raporda Voice of America olarak geçtiği düşünülmektedir.) adlı internet sitelerine yönelik verilen kararların basın özgürlüğüne ve bilgiye erişime kısıtlama olduğu değerlendirilmiştir.⁴⁹ Fakat Türkiye'de faaliyette bulunacak her kuruluşun, devletin kurallarına uygun hareket etmesi gerekmektedir. Bu hem ülkede adil bir uygulamayı hem de egemen devletin kanunu uygulamadaki yetkisini göstermektedir.⁵⁰ Avrupa Parlamentosu RTÜK'ün erişim engelleme talebini bilgiye erişimin kısıtlanması olarak görse de somut durumda iki kuruluşun Türk mevzuatına yönelik attığı adımlar değerlendirilmelidir. Zira somut olayda iki farklı özdenetim mekanizmasının işlediği görülmektedir. Euronews Türkiye, Türk hukuk mevzuatının haklılığını kabul ederek internet içeriğini tamamen basın yayın faaliyeti haline getirmiştir. Bu sebeple katalog yayınlarını internet sitesinin içeriğinden çıkarma yoluna giderek RTÜK'ten internet ortamından yayın lisansı almamayı tercih etmiştir. Bununla

---

⁴⁸ RTÜK, "Haberler", Kamuoyu bilgilendirmesi: Son güncelleme tarihi: 1.7.2022 <https://www.rtuk.gov.tr/kamuoyunun-dikkatine-/4346>.

⁴⁹ Avrupa Birliği Komisyonu, AB Genişleme Politikasına İlişkin 2022 Bilgilendirmesi (2022 Türkiye Raporu), Brüksel 12.10.2022, SWD 333 Nihai Gayriresmi Tercüme, 38.

⁵⁰ Mesut Erol, "Kamu hizmetlerinin görülüş usullerinden ruhsat (Lisans, İdari izin, yetkilendirme) yöntemi ve düzenleyici ve denetleyici kurumların lisans konusundaki yetkilerinin Danıştay kararları çerçevesinde değerlendirilmesi". *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 0 (90), (2010), 355; Ahmet Yavuz Uşaklıoğlu, 2021, 100.

birlikte Canlı TV yayını için söz konusu lisansı almasına gerek olmamasına rağmen bu sekmenin Türkiye sınırları içerisinde kullanılmaması RTÜK'ün bir uygulaması değil, tamamen kuruluşun kendi inisiyatifinde gerçekleşen bir durum olarak değerlendirilmelidir. Zira 6112 sayılı Kanun'un 29/4'üncü fıkrası gereğince canlı yayınlara ancak Türkçe, Türkiye'ye yönelik veya Türkçe olmamakla birlikte Türkiye'ye yönelik ticari iletişim faaliyeti gerçekleştirmesi halinde Türk mevzuatı uygulanmaktadır.

Yukarıda açıklandığı üzere Euronews Türkçe, Deutsche Welle Türkçe ve "amerikaninsesi.com" tarafından gerçekleştirilen hizmetler için İNTERNET-İBYH lisansı alınması gerektiği belirtilmiştir. RTÜK'ün kuruluşlara yönelik işleminde, internet haber sitelerine karşı basın özgürlüğüne veya bilgiye erişime kısıtlama getirilmesi amaçlanmamıştır. Burada basın faaliyetleri birincil ve ikincil faaliyet yönünden değerlendirilmiştir. RTÜK'ün gerçekleştirdiği basın faaliyetlerine yönelik herhangi bir içerik denetimi değildir. RTÜK tarafından amaçlanan mevzuat kapsamına giren görsel-işitsel faaliyetlerin lisanslanarak yayın faaliyetlerine mevzuata uygun şekilde devam etmesidir. İçerik denetimi noktasında halihazırda Ekim 2022 tarihinde 5187 sayılı Basın Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi kabul edilmiştir. Söz konusu maddenin ikinci fıkrasına eklenen "*Bu Kanun basılmış eserlerin basımı ve yayımı ile internet haber sitelerini kapsar.*" hükmüyle internet haber sitelerine yönelik içerik denetiminin Basın Kanunu çerçevesinde yapılacağı ortaya koyulmuştur. Bununla birlikte yayın lisansı olmadan internet ortamından görsel-işitsel faaliyet sunan kuruluşların hizmetlerine yönelik yapılacak erişim engelleme talebi mevzuat kapsamında ele alınmalıdır. Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde ortaya koyulan hükümlere aykırı davranıldığı takdirde RTÜK tarafından yasal süreç işletilerek yayın lisansı olmadan yayın sunan kuruluşlara yönelik erişim engelleme talebinde bulunulmasında hukuka aykırı bir işlemin söz konusu olmadığı düşünülmektedir.

VI. KRİTER SETİ VE ÖNEMİ

RTÜK, her ne tür veya isim altında olursa olsun elektromanyetik dalga veya diğer yollarla gerçekleştirilen radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin denetim ve düzenlemesinden sorumludur. 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesinin dördüncü fıkrasında internet ortamındaki görsel-ışitsel yayınlara yönelik muhataplara ilişkin kapsam dışında kalan hizmet alanları belirlenmiştir. Buna göre kişiler arasında görsel-ışitsel iletişimi sağlayan bireysel iletişim hizmetleri, radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini internet ortamından iletmeye özgülenmemiş platformlar, görsel-ışitsel yayıncılık hizmetine sadece yer sağlayan kişi ve kuruluşlar RTÜK denetiminin dışında tutulmaktadır. Özgülenmemiş platformdan anlaşılması gereken, internet ortamında video, fotoğraf veya ses içeriklerine yer vermelerine rağmen bu içeriklerin radyo, televizyon veya isteğe bağlı yayın olarak değerlendirilemeyeceği Facebook, Twitter, Instagram gibi sosyal medya⁵¹ ortamlarıdır.

Günümüzde görsel-ışitsel yayıncılık alanına girmeyen bir faaliyet veya hizmet gelecekte bu alana dahil olabilmektedir. Bu durum da internet ortamındaki eylemlerin kapsamının, yasal sınırının güncel, açık veya belirli tutulmasını zorunlu kılmaktadır. Dijital yayıncılık alanının dinamik yapısı, internet teknolojisiyle yapılacak eylemlerin sınırlarının tam olarak tespit edilemiyor oluşu, dijital teknolojiyi kullanarak video, ses ve

---

⁵¹ Doktrinde kabul edilmiş ortak bir tanıma ulaşılmamakla birlikte sosyal medya, internet tabanlı ortamlarda kullanıcıların bilgi alışverişinde buldukları, yorum yaparak iletişime geçtikleri, pazarlama, politik katılım veya eğitim gibi alışveriş ve iletişim faaliyetlerinin gerçekleşebildiği çevrimiçi etkinlikler ve veri alışverişidir. Detaylı bilgi için bkz.: Bülent Kent, Alman Sosyal Ağ Kanunu, 3.; Şerafettin Ekici, 2022, 92; Sinan Sami Akkurt, "Sosyal Medyada Gerçekleşen İhlaller Karşısında Kişilik Haklarının Korunması", (Ankara: Seçkin Hukuk), 2020, 95.

görsel içerik üretip, bu içerikleri sunan kişi veya kuruluşların tespitini de zorlaştırmaktadır. Hangi kişi veya kuruluşların hizmetlerinin bireysel iletişim faaliyeti olduğu, bu faaliyetin belli bir yerden sonra görsel-işitsel yayın hizmeti kapsamına girip girmeyeceğinin tespit edilmesi idarenin hukuka uygun ve adil bir işlem tesis etmesi açısından önemlidir. Örneğin Youtube Premium abonelik üzerinden ücret karşılığı reklamsız hizmet vermektedir. Bu durum Youtube Premium'un 6112 sayılı Kanun kapsamına girebilecek abone tabanlı bir yayın hizmeti olup olmadığını tespit etmeyi gerektirmektedir. Diğer bir deyişle kişilerin kısa veya uzun videolara, kişisel vloglara, haber kanallarının kısa haber içeriklerine veya röportajlarına ulaşabildiği Youtube Premium platformunun televizyon, radyo veya isteğe bağlı yayın hizmet özelliği taşıyıp taşımadığının değerlendirilmesi yapılmalıdır. 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesinde ve Yönetmelik'te kabul edilen erişim engelleme ve içerikten çıkarma taleplerinin hukuka uygun olabilmesi için temelde bu tespit yapılması zorunludur. Uygulamada Youtube içerisinde daha çok bireysel iletişim hizmeti barındırması sebebiyle görsel-işitsel yayıncılık faaliyetinden uzak olarak değerlendirilmektedir. Fakat yetkililer belli durumlarda Youtube'un da lisanslanarak RTÜK denetimine girebileceğini ifade etmektedir. Fakat burada lisanslama veya yetki belgesi verme işleminin Youtube'a mı yoksa Youtube üzerinden içerik üreten kişinin "Youtube kanalı"na mı olacağı belirsizdir.⁵²

---

⁵² RTÜK Başkanı "Eğer Youtube içerisinde bazı konular habere, diziye, filme özgülenmiş ise RTÜK denetimine tabiidir. Siz eğer sabahtan akşama bir dizi film yayını yapıyor veya film içeriği yayınlıyorsanız, siz bizim denetimimize girmeye başlarsınız." açıklamasında bulunarak, Youtube üzerinde bireysel iletişim yayınlarının RTÜK denetimine dahil olabileceğini, denetimlerin sınırını ise "... artık şahsi yapılan yayının ötesine geçtiği an RTÜK denetimi başlıyor." şeklinde açıklamıştır. Detaylı bilgi için bkz.: Haber Global, Candaş Tolga Işık "Az Önce Konuştum" adlı program,

Kanuni belirlilik hâlinin sadece kapsam dışında bırakılan alanlarda değil lisanslanması veya yetki belgesi alması gereken kurum ve kuruluşların belirlenmesinde de söz konusu olduğu ifade edilmelidir. Örneğin internet ortamından isteğe bağlı yayın hizmeti ve canlı televizyon hizmeti yapan bir kuruluş RTÜK'ten hem İNTERNET-TV hem İNTERNET-İBYH lisansı almalıdır. Bu durum Yönetmelik'in "İnternet ortamından yayın lisans tipleri ile internet yayın iletim yetkisi belgesi" başlıklı 5'inci maddesinin 4'üncü fıkrasında da radyo, televizyon veya isteğe bağlı yayın türlerinin her biri için ayrı ayrı lisans talep edilmesi gerektiği şeklinde ortaya koyulmaktadır. Dolayısıyla medya hizmet sağlayıcı kuruluş televizyon yayını, radyo yayını ve isteğe bağlı yayın için ayrı lisans almak zorundadır. Aynı zamanda söz konusu yayın faaliyetlerinin yanında birden fazla medya hizmet sağlayıcının canlı yayınları aynı internet sitesi üzerinden iletiliyorsa kuruluşun platform işletmecisi olarak internet ortamından yayın iletim belgesi alması gerekmektedir. Bu durum Kanun'da açıkça ortaya koyulmadığından uygulamada lisans veya internet ortamından yayın iletim belgesi verilmesi esnasında problemlerin yaşanabileceği ifade edilmelidir.⁵³ 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesindeki internet

---

https://www.youtube.com/watch?v=8mO_8fi17Ik; Rümeyza Aluç, "6112 sayılı kanun kapsamında internet ortamından sunulan isteğe bağlı yayın hizmetlerinin düzenlenmesi", (Yüksek Lisans Tezi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, 2022), 43.

⁵³ Puhu TV "Doğuş Dijital Hizmetler Anonim Şirketi" unvanıyla internet ortamından katalog yayın yapmakta bu sebeple kuruluşun İNTERNET-İBYH yayın lisansı bulunmaktadır. Detaylı bilgi için bkz.: RTÜK, Sektörü Oluşturan Kuruluşlar, <https://www.rtuk.gov.tr/internet-yayin-lisans-olan-kuruluslar-listesi-rd-tv-ibyh/1758>; İnternet sitesi içinde ayrıca "Canlı" sekmesi altında canlı yayınları internet ortamından ilettiği için "Puhu TV Platform İşletmeciliği A.Ş" adı altında kurulmuş bir anonim şirket ile internet ortamından yayın iletim yetkisine de sahiptir. (RTÜK, "Sektörü Oluşturan Kuruluşlar", <https://www.rtuk.gov.tr/internet-ortaminda->

ortamından yayın iletim yetkisi, geçici yayın hakkı veya yayın lisansı alması gereken kuruluşların tespitindeki belirsizliğin giderilmesi hak ihlallerinin veya adil olmayan uygulamaların önüne geçilmesi adına önemlidir. İnternet ortamından yayın lisansı, yayın iletim yetkisi veya geçici yayın hakkı alması gereken kuruluşların hangi faaliyetlerinin ne zamana kadar televizyon yayını ne zaman internet ortamından yayın iletimi kabul edileceğinin ortaya koyulması önemlidir.

Mevcut belirsizlikler RTÜK tarafından hazırlanan, kuruluşların gerçekleştirdiği yayıncılık faaliyetinin kapsamının belirleneceği, internet ortamından yayın lisansı veya yayın iletim yetkisi almayı gerekli kılan ölçütlerin tespit edileceği “Kriter Seti”nde ele alınmalıdır. Kriter seti özetle internet yayıncılığına ilişkin ilke kararlarının ortaya koyulacağı, yayıncılara yönelik mevzuatı açıklayıcı nitelikte olmalıdır. Kriter setinde medya hizmet sağlayıcıların yapmış oldukları yayınların Kanun kapsamına girip girmediğinin de değerlendirilmesi yapılacaktır. Bu hem kanunu uygulayacak idareye hem de yayıncı kuruluşlara kolaylık sağlayacaktır. Ayrıca kriter seti medya hizmet sağlayıcıların kanuna uygun hareket etmelerinde yol gösterici olacaktır.

Kriter seti, yukarıda bahsedilen ve mevzuatta kapsam dışında bırakılan alanlarda etkili, belirli ve adil uygulamayı da tesis edebilecektir. Örneğin, Youtube üzerinden 24 saat boyunca

---

[yayin-iletim-yetkisi-bulunan-kuruluslar/4007](https://www.rtuk.gov.tr/internet-ortaminda-yayin-iletim-yetkisi-bulunan-kuruluslar/4007)). Buna karşı BluTV İletişim ve Dijital Yayın Hizmetleri Anonim Şirketi internet ortamından “Canlı TV” sekmesi altında birbirinden farklı yayın kuruluşlarının yayınlarını iletmesine rağmen 2023 yılı Ocak ayı itibariyle söz konusu yayınlar için yayın iletim yetkisi bulunmadığı görülmektedir. (RTÜK, “İnternet Ortamında Yayın İletim Yetkisi Bulunan Kuruluşlar”, <https://www.rtuk.gov.tr/internet-ortaminda-yayin-iletim-yetkisi-bulunan-kuruluslar/4007>.) BluTV’nin yalnızca katalog yayınlarına yönelik İNTERNET-İBYH lisansı bulunmaktadır. (RTÜK, “İnternet Yayın Lisansı Olan Kuruluşlar Listesi”, <https://www.rtuk.gov.tr/internet-yayin-lisans-olan-kuruluslar-listesi-rd-tv-ibyh/1758>.)

düzenli yayınlar gerçekleştiren kişilerin televizyon yayını mantığıyla hareket edip etmediğinin tespiti yapılmalıdır. Youtube yayınlarına yönelik bu konuda yazılı bir metin bulunmamaktadır. 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesi bireysel iletişim hizmetlerini kapsam dışında bırakmış olmasına rağmen Kanun'un kötü niyetli yorumlanma ihtimalinin de göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Youtube'da bireysel iletişim hizmetleri kanun kapsamının dışında tutulmuş olmasına rağmen görsel-ışitsel yayın kabul edilen bir yayının da RTÜK'ten lisans alması gerekecektir. Diğer taraftan Youtube'da katalog haline getirilmiş yayınların ne zaman isteğe bağlı yayın hizmeti sayılıp sayılmayacağıının da tespiti kriter setinde bulunmalıdır. Buna göre örneğin, kesintisiz bir şekilde 24 saat boyunca ve bu yayınları sürekli gerçekleştiren kişilerin TTK'ya uygun şekilde anonim şirket kurarak akabinde RTÜK'ten İNTERNET-TV lisansı alması gerekmektedir. İkinci bir örnek olarak, canlı yayın yapmasa da gün gün gerçekleştirdiği her yayının kategorize edilerek katalog haline getiren kişiler de İNTERNET-İBYH lisansı almalıdır. Zira kişiler düzenli olarak kategorize edilen içeriklere diledikleri zaman diliminde, diledikleri mekânda ulaşabilmektedir.⁵⁴ Bu durum, Youtube uygulamasının kişilere sağladığı bir imkân gibi görünse de 6112 sayılı Kanun'un Youtube eliyle yayıncılar tarafından kötüye kullanılması ihtimalini doğurabilecektir. Aksi ihtimalde internetten yayın yapmak isteyen kişiler Youtube'un hukuken denetimsiz alanını kullanarak lisansız bir biçimde yayın sunacak, hukuki düzenlemeleri kabul eden yayın kuruluşlarına karşı adil olmayan bir zemin oluşmuş olacaktır.

---

⁵⁴ Bu durum isteğe bağlı yayınlarda bing-watching tekniğine benzetilebilir.

SONUÇ

İnternet ortamından yayıncılık faaliyetlerinin görsel-işitsel hizmetlerde gelişme göstermesi kişisel hayattan, ekonomiye, sosyal hayattan kültürel yaşama kadar birçok alanda toplumu etkilemiştir. Kişiler haber, ses içeriği, film, benzeri içeriklere kolaylıkla internet ortamından ulaşabilmektedir. Hatta kişisel hobi olarak yayınlanan içerikler kitlelerle paylaşılabilen, amatör film veya dizi dahi kullanıcılarla buluşturulabilmektedir. Bu durum sektörel yapıyı etkilemekle birlikte, görsel-işitsel mecralarda bir internet düzenlemesinin zorunluluğunu beraberinde getirmektedir.

Görsel-işitsel yayıncılık hizmetinin internet ortamından sunumunda ortaya çıkan hukuki boşluğun doldurulmasında 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesi ve Yönetmelik önemli bir adımdır. Bahsi geçen mevzuat erişim engelleme ve içerikten çıkarma talep etme hakkını RTÜK'e vermektedir. Bu talebin belirli kapsamları bulunmakta, internet yayıncılığı alanında her hizmete erişim engelleme kararı verilmemektedir. 6112 sayılı Kanun'un 29/A maddesinde kapsam ve sınırı ortaya koyulan erişim engelleme talebi, daha önce RTÜK'ten internet ortamından yayın lisansı veya yayın iletim yetkisi almayan kuruluşlara karşı uygulanabilecektir. Burada RTÜK'e verilen yetki erişim engeli talep yetkisi, yayın hizmet ilkeleri temelinde yapılacak bir içerik denetiminde uygulanmayacaktır.

İnternetin dinamik yapısı, internette birden fazla faaliyetin aynı anda yapılabilirliğine imkân tanımaktadır. İnternet teknolojisinin bir avantajı olan bu durum internet yayıncılığının denetiminde karışıklıklara sebebiyet vermektedir. Zira yayıncılık sektöründe hizmet veren kuruluşlar sadece belli tarzda yayınları kullanıcılarına iletmemektedirler. Kuruluşlardan bazıları sadece isteğe bağlı yayın iletirken, bazıları canlı yayınlarla birlikte isteğe bağlı yayın iletebilmektedir. Uygulamada önemsiz gibi görünen bu faaliyet kanun kapsamında değerlendirildiğinde erişim engelleme

talebinde değerlendirilmektedir. Bir yayın kuruluşu RTÜK'ten isteğe bağlı yayın hizmeti yaptığı için İNTERNET-İBYH lisansı alması gerekmektedir. Aynı kuruluşun televizyon yayını yapması halinde ise ayrıca İNTERNET-TV lisansının da bulunması gerekmektedir. İsteğe bağlı yayın sunan medya hizmet sağlayıcı birden fazla medya hizmet sağlayıcının yayını ilettiğinde ise internet yayın platform işletmecisi sayılacağından RTÜK'ten internet ortamından yayın iletim yetkisi de almalıdır. Uygulamada basın-yayın faaliyetleriyle görsel-işitsel yayın faaliyetleri arasında da bir tartışma bulunmaktadır. Son olarak RTÜK tarafından Deutsche Welle Türkçe, Euronews Türkçe ve "amerikaninse.com" internet sitelerine ilişkin verilen kararlar buna örnek oluşturmaktadır. Burada da birincil ve ikincil basın faaliyeti veya görsel-işitsel yayıncılık faaliyeti kapsamlarının tespit edilmesi gerekmektedir. Türkiye'ye yönelik Türkçe olmak üzere canlı yayın içeren bir haber sitesinin söz konusu internet yayınının RTÜK'ten lisans alması gerekmektedir. Diğer taraftan katalog haline getirip isteğe bağlı yayın hizmeti olarak hazırladığı içerikler için de İNTERNET-İBYH lisansı almalıdır. Bunların aksine faaliyet gösteren kuruluşlara yönelik RTÜK 29/A maddesinde verilen yetkiyle erişim engelleme talep hakkında sahiptir. Fakat önemle belirtilmelidir ki burada birincil ve ikincil derecede görsel-işitsel yayın faaliyetleri ayrımını iyi yapmak gerekmektedir.

Yayın kuruluşlarının hangi yayın hizmetini sundukları, hangi aşamada medya hizmet sağlayıcı sayılıp hangi aşamada internet yayın platform işletmecisi sayılacakları, habercilik faaliyetleri esnasında sunulan içeriklerin hangi kısımlarının görsel-işitsel faaliyet sayılacağına tespiti 29/A maddesinin kapsamının tespiti açısından önemlidir. Kanunda belirli ve açık bir hüküm bulunmadığından bu durumun bir "Kriter Seti" adı altında resmî kurumlarca ortaya koyulması gerekmektedir. Kriter setinde bireysel hizmet, özgülenmemiş platformlar ve görsel-işitsel yayın hizmetine sadece yer sağlayan kişilere

yönelik de rehber kararların belirlenmesi bireysel iletişim hizmetlerinin en yoğun olduğu Youtube faaliyetlerinin tespitinde kolaylıklar sunacaktır. Bu tespitlerin yapılmaması halinde bireysel iletişim hizmetlerinin kapsam dışında kalması hususu kötü niyetli bir şekilde kullanılabilir. Bir Youtube yayıncısının televizyon veya isteğe bağlı yayın hizmeti anlamına gelecek bir faaliyeti Youtube üzerinden yapması sektör açısından adaletsiz bir ortam doğuracaktır. Bununla birlikte Youtube'dan yayın yapsa dahi RTÜK'ten lisans alması gereken hizmetler de yakın gelecekte olacaktır. Kriter setinde görsel-işitsel yayıncılık olarak kabul edilecek Youtube faaliyetlerinin de belirlenmesi hem bireysel hizmet sunan kişilerin haklarının dengelenmesi hem de kanundan kötü niyetle kaçan kişilerin tespiti açısından kolaylık sağlayacaktır.

Sonuç olarak, internet ortamından görsel-işitsel yayıncılık geliştirmekte olan yeni hizmet alanını oluşturmaktadır. Söz konusu hizmet alanını düzenleme altına alan hukuk metinlerinde eksikler veya belirsizlikler olması doğal karşılansa da kamu yararının, kamu hizmetinin gerçekleştirilmesi adına mevzuatın hukuk tekniğine uygun ve güncel kalması gerekmektedir. RTÜK'ün 29/A maddesinin ikinci fıkrasında düzenleme bulan erişim engelleme talebinde kapsam ve sınırlar belirlenmiş görünse de uygulamada karışıklık doğabilecek alanlar mevcuttur. Erişim engelleme talebi ve kararın yerine getirilmesi anayasal hakları da ilgilendirdiğinden bu gibi düzenlemelerde belirsizlikler ve açıklıklar olmamalıdır.

KAYNAKÇA

- Akkurt, Sinan Sami. Sosyal Medyada Gerçekleşen İhlaller Karşısında Kişilik Haklarının Korunması. Ankara: Seçkin Hukuk, 2020.
- Alaca, Bahaddin. "Ülkemizde Bilişim Suçları ve İnternetin Suça Etkisi (Antropolojik Ve Hukuki Boyutları İle)". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2008.
- Altunay, Alper. "Geleneksel medyadan yeni medyaya: Görüntü yüzeyi." Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 27 (2012): 33-44.
- Ardıçoğlu, M. Artuk. "Türk İdare Hukukuna Yeni Bir Katkı: Erişim Sağlayıcıları Birliği". İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 5 (2016): 119-138.
- Avrupa Birliği Komisyonu. AB Genişleme Politikasına İlişkin 2022 Bilgilendirmesi (2022 Türkiye Raporu). Brüksel, 10 Ekim, 2022. SWD 333 Nihai Gayriresmi Tercüme, 38. Erişim tarihi 11 Aralık, 2022.
- BBC. "Netflix and disney+ among streamers facing tighter regulation in UK." Nisan 2022. Erişim tarihi 20 Kasım, 2022. <https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-61249056>.
- Cojocariu, Eugen. "Clarification Regarding The Video Section Of An Online Publication." Iris Merlin. Erişim tarihi 20 Kasım, 2022. <https://merlin.obs.coe.int/article/9302>.
- Council of Europe. Media Regulatory Authorities and Protection of Minors. COE, Strasbourg, 2019. Erişim tarihi 17 Kasım, 2021. <https://rm.coe.int/media-regulatory-authorities-and-protection-of-minors-serbian-/168096847b>.
- Çalık Göçümlü, B. "RTÜK: Tidal'ın lisans başvurusu yapmaması nedeniyle mahkeme erişimin engellenmesine karar verdi." Anadolu Ajansı, 2020. Erişim tarihi 9 Ocak, 2023. <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/rtuk-tidalin-lisans->

basvurusu-yapmaması-nedeniyle-mahkeme-erisimin-engellenmesine-karar-verdi/2058486.

- Çaycı, Berk. "Aşırı İzlemeyle Değişen Dizi İzleme Biçimlerinin İzleyiciler Üzerindeki Etkileri." *Turkish Online Journal of Design Art and Communication* 11, no. 2 (2021): 403-423. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tojdac/issue/60863/865137>.
- Değirmenci, Olgun. "Netflix'in Sonu mu? Düzenleme- Sansür Sarkacında "Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik Taslağı." *Terazi Hukuk Dergisi* 14, no. 149 (2019): 108-117.
- DHA Hürriyet. "RTÜK Başkan Yardımcısı Uslu'dan 'Ebeveyn Kontrolü' hatırlatması." Son güncelleme tarihi 7 Şubat, 2021. <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/rtuk-baskan-yardimcisi-usludan-ebeveyn-kontrolu-hatirlatmasi-41734897>.
- Doğan, Binali. "Basın yayın girişimlerinde amaç, kamu yararı ve yasal düzenlemeler gereğinin irdelenmesi üzerine." *Öneri Dergisi* 4, no. 15 (2001): 17-24. <https://doi.org/10.19145/gumuscomm.283117>.
- Dülger, Murat Volkan. "RTÜK denetimi internete yeni bir yasa mı getiriyor? RTÜK'e eklenen 29/a maddesinin 5651 sayılı kanun kapsamında değerlendirilmesi (Is RTUK control bringing a new banon the internet? evaluation of article 29 / a attached to the RTUK within the scope of law no. 5651)." Erişim tarihi 5 Mayıs, 2022. <https://ssrn.com/abstract=3792257> veya <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3792257>.
- Dülger, Murat Volkan. *Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2022.
- Ekici, Şerafettin. *Bilişim ve Teknoloji Hukuku*. Ankara: Seçkin Hukuk, 2022.
- Electronic Frontier Foundation. "An over-the-top approach to internet regulation in developing countries." Erişim tarihi 6 Ocak, 2023. <https://www.eff.org/deeplinks/2017/10/over-top-approach-internet-regulationdeveloping-countries>.

- Ergüney, Merve. "RTÜK'ün İnternet Denetimi: İlgili Mevzuat Üzerine Bir Değerlendirme." *AJIT-e: Academic Journal of Information Technology* 11, no. 41 (2020): 96-122. doi: 10.5824/ajite.2020.02.005.x.
- Erol, Mesut. "Kamu hizmetlerinin görülüş usullerinden ruhsat (Lisans, İdari izin, yetkilendirme) yöntemi ve düzenleyici ve denetleyici kurumların lisans konusundaki yetkilerinin Danıştay kararları çerçevesinde değerlendirilmesi." *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 0, no. 90 (2010): 344-378.
- Gezder, Ümit. *İçerik Sağlayıcının ve Yer Sağlayıcının Hukuki Sorumluluğu ve Sorumluluk Muafiyeti*. İstanbul: Beta Yayınları, 2017.
- Karayaka, Yavuz Selim. "İfade Özgürlüğünün En Yeni İhlali: Wikipedia'ya Erişim Engeli." *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 9 (2018): 103-124.
- Kent, Bülent. "Alman Hukukunda Sosyal Ağların Düzenlenmesi Ve Alman Sosyal Ağ Kanunu." *Bilişim Hukuku Dergisi* 2 (2020): 1-46.
- Kılınç, Barış, and Kılınç, Elif Pınar. "Yeni medya ortamında çocuk birey yeni iletişim teknolojileri ve medya pedagojisinin önemi." *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi* 22 (2014): 9-23. <https://doi.org/10.31123/akil.441825>.
- Kılınç, Doğan. "5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 9/A Maddesi Çerçevesinde Özel Hayatın Korunması." *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 20 (2016): 577-624.
- Kulular İbrahim, Merve Ayşegül, ve Aluç, Rümeysa. "6112 Sayılı Kanun Kapsamında İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumunda Çocukların Korunması." *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi* 0 (2022): 329-364.

- Kular İbrahim, Merve Ayşegül. "Sosyal Medya'ya Yönelik Yeni Düzenlemelerin Hukuken Değerlendirilmesi." *Bilişim Hukuku Dergisi* 4 (2022): 1-32.
- Kurt, Hayrettin. "Erişim Engellemeden Demokratik Toplum Ya Da Kamu Düzenine Eleştirel Bir Bakış." *Adalet Dergisi* (2021): 151-162.
- Live-Streams der BILD-Zeitung sind zulassungspflichtiger Rundfunk (Nr. 33/2019). Verwaltungsgericht Berlin. Erişim tarihi 22 Aralık, 2022. <https://www.berlin.de/gerichte/verwaltungsgericht/presse/pressemitteilungen/2019/pressemitteilung.850121.php>.
- Memiş, Tekin. "Erişimin Engellenmesi, Hukuki Sorunlar ve Çözüm Önerileri." *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* XIII (2009): 161-176.
- Oymak, Hasan. "7253 sayılı "İnternet ortamında yapılan yayınların düzenlenmesi ve bu yayınlar yoluyla işlenen suçlarla mücadele edilmesi hakkında kanunda değişiklik yapılmasına dair Kanun"un getirdikleri." *Yeni Medya* 9 (2020): 129-141. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/yenimedya/issue/58796/848561>.
- Özdoğan, Mehmet. *Türk anayasalarında egemenlik anlayışının dönüşümü*. Ankara: SAGE Matbaacılık, 2019.
- Özkepir, Ramazan, Kocaman, Salih Zeki, and Kart, Erkal Hilmi. *Sosyal medya ve basın hukuku*. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2020.
- Öztekin, Alp. *Teori ve Uygulamada Türk internet hukuku*. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2021.
- Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik. (2019). T.C Resmî Gazete, 30849, 1 Ağustos, 2019.
- Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun. (2011). T.C Resmî Gazete, 27863, 15 Şubat, 2011.

RTÜK. "İnternet Ortamından Yayın Lisansı Almadan Yayın Hizmeti Yapıldığı Tespit Edilen İnternet Alan Adı" Duyuru. Erişim tarihi 16 Aralık, 2022. <https://www.rtuk.gov.tr/duyuru/4421>.

RTÜK. İnternet Ortamında Yayın İletim Yetkisi Bulunan Kuruluşlar. Erişim tarihi 9 Ocak, 2023. <https://www.rtuk.gov.tr/internet-ortaminda-yayin-iletim-yetkisi-bulunan-kuruluslar/4007>.

RTÜK. İnternet Yayın Lisansı Olan Kuruluşlar Listesi. Erişim tarihi 2 Şubat, 2022. <https://www.rtuk.gov.tr/internet-yayin-lisans-olan-kuruluslar-listesi-rd-tv-ibyh/1758>.

RTÜK. Sektörü Oluşturan Kuruluşlar. Erişim tarihi 9 Ocak, 2023. <https://www.rtuk.gov.tr/internet-ortaminda-yayin-iletim-yetkisi-bulunan-kuruluslar/4007>.

RTÜK. Toplantı No. 2020/36 ve Karar No. 7, Ağustos 2020. Erişim tarihi 22 Aralık, 2023. <https://www.rtuk.gov.tr/UstKurulKarar/Detay/14406>.

RTÜK. Duyurular, "dw.com." Son güncelleme tarihi 21 Şubat, 2021.

RTÜK. Duyurular, "tr.euronews.com." Son güncelleme tarihi 21 Şubat, 2021. <https://www.rtuk.gov.tr/duyuru/4221>.

RTÜK. "Haberler." Kamuoyu bilgilendirmesi. Son güncelleme tarihi 1 Temmuz, 2022. <https://www.rtuk.gov.tr/kamuoyunun-dikkatine-/4346>.

Samet Can Kocagür. "Türkiye'deki Dijital Platformlar Ve Değişen İçerik Biçimi: Tek Sezonluk Diziler." Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Dergisi 20 (2022): 70-91.

Sarı, Ümit, and Türker, Halil. "Dijital platform kullanıcılarının izleme alışkanlıklarına yönelik bir araştırma: Netflix örneği." Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 21, no. 1 (2021): 59-80. <https://doi.org/10.18037/ausbd.902558>.

- Söyler, Yasin. "Kamu hukuku açısından internet içeriğinin düzenlenmesi ve bu alanda devletin idari yaptırım uygulama yetkisi." Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, 2013.
- T.C Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı. Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı 2017-2020. Erişim tarihi 18 Kasım, 2022.
http://www.sp.gov.tr/upload/xSPTemelBelge/files/lxlRY+Ulusal_Genisbant_Stratejisi_ve_Eylem_Plani_2017-2020.pdf.
- Taşkın, Şaban Cankat. İnternete erişim yasakları. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2016.
- TBMM. Mevzuat Bilgi Sistemi, 82'nci Madde Taslak Gerekçesi 1'inci fıkra. Erişim tarihi 16 Aralık, 2022.
https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/kanunmaddeler_i?pkanunlarno=223534&pkanunnumarasi=7103.
- TÜİK. Yayın Tarihi: August 26, 2022, Sayı: 45587. "Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması, 2022". Erişim tarihi 16 Aralık, 2022.
- Uşaklıoğlu, Ahmet Yavuz. Dijital Hukuk. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2021.
- Yiğit, Tuncay, Sığıla, Murat, Aksungur, Nurten, Erbağ, Saliha, and Palaz, Ümmiye. "Çocuklar İçin İnternet Güvenliği: Bir Ebeveyn Kontrol Aracı." IX. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri Dumlupınar Üniversitesi, 31 Ocak – 2 Şubat , 2007, 45-50.
- Yurduneri, Doğa. "'Tidal' İçin Getirilen Erişim Engeli Kalktı!" Tekno Safari, Aralık 2020. Erişim tarihi 22 Aralık, 2022.
<https://teknosafari.net/tidal-icin-getirilen-erisim-engeli-kalkti/>.

Hakem Değerlendirmesi: Çift kör hakem.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek alıp almadığını belirtmemiştir.

Çıkar Çatışması: Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Etik Kurul Onayı: Yazar etik kurul onayının gerekmediğini belirtmiştir.

Peer Review: Double peer-reviewed.

Financial Support: The author has not declared whether this work has received any financial support.

Conflict of Interest: The author has no conflict of interest to declare.

Ethics Committee Approval: The author stated that ethics committee approval is not required.
